בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ

סֵפֶר

עֲצָתוֹ אֱמוּנָה

בְּרִיוֹן פוּן חִיזוּק, אֱמוּנָה אוּן
פְּרַאקְטִישֶׁע עֵצוֹת פַאר'ן לֶעבְּן,
גֶעשְׁרִיבְּן דוּרְךְ רֹאשׁ יְשִׁיבַת תִּפְאֶרֶת
הַתּוֹרָה בְּרֶסְלֶב

אִידִישׁ

פַּרְשַׁת דְּבָרִים

תש"פ

היכל הקודש

צו באקומען וועכענטליך די עצתו אמונה רופט: 718-387-2691

צו באקומען די און אנדערע ספרים און קונטריסים:

היכל הקודש קרית ברסלב ליבערטי Heichal Hakodesh Kiryas Breslev 181 Huschke Road Liberty NY 12747	**היכל הקודש וויליאמסבורג** Heichal Hakodesh Williamsburg 27 Skillman Street Brooklyn NY 11205 1-718-384-1652
היכל הקודש קרית יואל Heichal Hakodesh Kiryas Joel 8 Hayes Ct. Monroe NY 10950 1-845-467-5299	**היכל הקודש קרית יואל** Heichal Hakodesh Kiryas Joel 8 Premishlan Way. Monroe NY 10950 1-845-243-0563
היכל הקודש בארא פארק Heichal Hakodesh Boro Park 1011 41 Street Brooklyn NY 11219 1-718-384-1652	**היכל הקודש מאנסי** Heichal Hakodesh Monsey 32 Dolson Road Monsey NY 10952 1-347-733-7551

Visit Our Web Site:
www.BreslevCenter.com

צו הערן די הערליכע שיעורים
פונעם ראש ישיבה שליט"א רופט:

קול ברסלב **212-444-9191**	**חיזוק פאר די אידישע שטוב** **212-444-9169**

חיזוק יומי

צו באקומען די חיזוק יומי

אימעיל	**טעלעפאון מעסידזשינג**
chizikyomi@gmail.com	347-630-2876

עֲצָתוֹ אֱמוּנָה

וִוי אַזוֹי אִיז מֶען מְקָרֵב דִי וַוייבּ אוּן קִינְדֶער צוּם הֵיילִיגְן רֶבִּי'ן? .... א

וִוי אַזוֹי קֶען אִיךְ אַכְטוּנְג גֶעבְּן אוֹיף צְנִיעוּת בַּיים גֶעבְּן צוּ עֶסְן פַאר'ן קִינְד? .... ג

וָואס טוּ אִיךְ אַז מַיין וַוייבּ שְׁלָאפְט דֶעם גַאנְצְן שַׁבָּת? .... ד

וָואס טוּ אִיךְ מֶען זָאל מִיר נִישְׁט אַרָאפְּקוּקְן אַז אִיךְ נֶעם מֶעדֶעצִין? .... ה

וִוי אַזוֹי מֶען מְחַנֵךְ גָאר יוּנְגֶע קִינְדֶער? .... י

וֶועלְכֶע סָארְט חָתָן זָאל אִיךְ זוּכְן פַאר מַיין טָאכְטֶער? .... יב

וִוי אַזוֹי בְּרֶענְגְט מֶען צוּרִיק דִי קִינְדֶער נָאךְ דִי אִיבֶּערְלֶעבֶּענִישְׁן פוּן קָארָאנֶע? .... יד

פַארְוָואס הֶעלְפְט מִיר נִישְׁט דִי תּוֹרָה אוּן תְּפִלָּה? .... טז

וָואס טוּ אִיךְ אַז מַיין מַאן וִויל מִיר נִישְׁט גֶעבְּן קַיין גֶעלְט? ...... יט

וִוי אַזוֹי רֶעדְט מֶען צוּ קִינְדֶער אִיבֶּער'ן דְרִיטְן בֵּית הַמִקְדָשׁ? ... כ

אִישׁ אֱמוּנוֹת

לֶערְנֶען יֶעדְן טָאג דֶעם דַף הַקְהִלָּה .... א

אַמָאל פְלֶעגְסְטוּ מִיר דֶערְצֵיילְן דַיינֶע סִיוּמִים .... א

גֶעבּ אַכְטוּנְג אוֹיף דִי רֵיינְקֵייט פוּנֶעם פְלַאץ .... ב

אֲפִילוּ אִינֶעם גְרוּבּ אִין תְּפִיסָה, אִיז אוֹיךְ דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער דָארְט מִיט דִיר .... ב

מִיטְ'ן אֵייבֶּערְשְׁטְנְ'ס הִילְף וֶועלְן מִיר זַיין הֵיי יָאר רֹאשׁ הַשָּׁנָה אִין אוּמַאן ..... ג

זִיכֶער מַאכְן אַז דֶער בָּחוּר הָאט אַ מוֹרֶה דֶרֶךְ ..... ד

וָואס מֶען אִינֶוועסְטִירְט אִין מוֹסְדוֹת הַתּוֹרָה, אִיז דִי בֶּעסְטֶע בִּיזְנֶעס דִיעֶל ..... ה

אִיךְ הָאף דוּ וֶועסְט מַמְשִׁיךְ זַיין מִיט דַיין מְלַמְּדוּת ..... ו

דִי הַדְפָּסָה דַארְף אָנְגֵיין ..... ו

שְׁטֵיין אוֹיף דִי פְּרִינְצִיפְּן פוּן דִי מוֹסָד ..... ז

מִיר גְרֵייטְן יֶעצְט אָן דִי כִּיתּוֹת פַאר'ן קוּמֶענְדִיגְן יָאר ..... ז

דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער פְּרוּבִּירְט נָאר אוֹיס דִי וָואס דֶערְהַאלְטְן זִיךְ ..... ח

שְׁטַארְק זִיךְ, וֶועסְטוּ טְרֶעפְן שְׁנֶעל דַיין רִיכְטִיגֶער שִׁידוּךְ ..... ט

הֲלָכוֹת פוּן דִי נַיין טֶעג ..... יא

עֲצָתוֹ אֱמוּנָה

וִוי אַזוֹי אִיז מֶען מְקָרֵב דִי וַוייבּ אוּן קִינְדֶער צוּם הֵיילִיגְן רֶבִּי'ן?

שְׁאֵלָה:

לְכָבוֹד דֶער רֹאשׁ יְשִׁיבָה שְׁלִיטָ"א,

אַ גְרוֹיסְן יְיַשֶׁר כֹּחַ פַאר אַלֶע שִׁיעוּרִים, וּבִפְרַט פַאר דִי שִׁיעוּרִים וִוי דֶער רֹאשׁ יְשִׁיבָה רֶעדְט צוּ פְרִישֶׁע מְקוּרָבִים אַז זֵיי זָאלְן נִישְׁט שְׁלֶעפְּן דִי וַוייבּ צוּם רֶבִּי'ן מִיט גֶעוַואלְד, נָאר מֶען זָאל הָאבְּן סַבְלָנוּת צוּ אַרְבֶּעטְן שְׁטַייטֶערְהֵייט, דָאס הָאט מִיר גֶעגֶעבְּן זֵייעֶר אַסַאךְ חִיזוּק, אִיךְ הָאבּ עֶס אִיבֶּערְגֶעהֶערְט עֶטְלִיכֶע מָאל, וַוייל אִיךְ בִּין אַ פְרִישֶׁער מְקוּרָב, אוּן אִיךְ וִויל זֵייעֶר שְׁטַארְק אַז מַיין וַוייבּ זָאל אוֹיךְ מְקוּרָב וֶוערְן, אוּן אִיךְ זֶע אַלֵיין אַז עֶס גֵייט נִישְׁט מִיט גֶעוַואלְד.

אִיךְ הָאבּ גֶעוָואלְט בֶּעטְן דֶעם רֹאשׁ יְשִׁיבָה אוֹיבּ עֶר קֶען מֶער רֶעדְן אָדֶער שְׁרַייבְּן פוּן דֶעם, וַוייל אִיךְ שְׁטֶעל זִיךְ פָאר אַז אַסַאךְ פְרִישֶׁע מְקוּרָבִים הָאבְּן דֶעם זֶעלְבְּן פְּרָאבְּלֶעם, וַוייל וֶוען מֶען וֶוערְט גֶעוואוּיר פוּן הֵיילִיגְן רֶבִּי'ן, שְׁפִּירְט מֶען אַזַא זִיסְקֵייט - מַמָּשׁ אַ גַן עֵדֶן, מֶען בַּאקוּמְט אַזַא בְּרֶען אוּן פְלַאקֶער אוּן מֶען וִויל אַז דִי וַוייבּ אוּן קִינְדֶער זָאלְן אוֹיךְ אוֹיסְהֶערְן דִי שִׁיעוּרִים אוּן לֶעבְּן מִיט דִי עֵצוֹת, אָבֶּער עֶס גֵייט נִישְׁט אַזוֹי שְׁנֶעל אוּן גְרִינְג, אוּן מֶען וֶוערְט דֶערְפוּן זֵייעֶר צֶעבְּרָאכְן.

אַ גְרוֹיסְן יְיַשֶׁר כֹּחַ

תְּשׁוּבָה:

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ - יוֹם א' פַּרְשַׁת דְּבָרִים, כ"ז תַּמּוּז, שְׁנַת תש"פ לִפְרָט קָטָן

לְכָבוֹד ... נֵרוֹ יָאִיר.

אִיךְ הָאבּ עֶרְהַאלְטְן דַיין בְּרִיוו.

אַז מֶען וִויל אַרַיין בְּרֶענְגֶען אִין שְׁטוּבּ דֶעם רֶבִּי'ן, אַז דִי וַוייבּ זָאל אוֹיךְ הָאבְּן אַ גֶעפִיל אִין רֶבִּי'ן - דַארְף מֶען דָאס טוּן מִיט גְרוֹיס חָכְמָה. מֶען קֶען דָאס נִישְׁט

טוּן מִיט גֶעוַואלְד; אַז מֶען גֵייט מִיט כֹּחַ פַּאסִירְט נָאר דָאס פַארְקֶערְטֶע, עֶס וֶוערְט אַן אוּמְאַנְגֶענֶעמְלִיכְקֵייט אִין שְׁטוּבּ.

דֶער רִיכְטִיגֶער וֶועג אִיז, מֶען זָאל אַרַיין נֶעמֶען דֶעם רֶבִּי'ן אִין זִיךְ אַלֵיינְס, מֶען זָאל לֶעבְּן מִיט דִי עֵצוֹת; דֶעמָאלְט וֶועלְן אַלֶע מְקוּרָב וֶוערְן, אַלֶע וֶועלְן זָאגְן: "קוּקְט ווִי שֵׁיין אַ בְּרֶסְלֶב'עֶר חָסִיד פִירְט זִיךְ אוֹיף", דָאס וֶועט בְּרֶענְגֶען אַז אַלֶע זָאלְן וֶועלְן וֶוערְן בְּרֶסְלֶב'עֶר חֲסִידִים. אַזוֹי ווִי חֲכָמֵינוּ זִכְרוֹנָם לִבְרָכָה זָאגְן (יוֹמָא פו.) אוֹיפְ'ן פָּסוּק (דְּבָרִים ו, ה): "וְאָהַבְתָּ אֵת ה' אֱלֹקֶיךָ", זָאלְסְט זֶען עֶס זָאל אַרוֹיס קוּמֶען אַ קִידוּשׁ הַשֵּׁם דוּרְךְ דִיר, דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער זָאל בַּאלִיבְּט וֶוערְן דוּרְךְ דִיר. וַוייל וֶוען אַ מֶענְטְשׁ פִירְט זִיךְ אוֹיף אַזוֹי ווִי עֶס דַארְף צוּ זַיין וָואס זָאגְן מֶענְטְשְׁן? "אַשְׁרֵי אָבִיו שֶׁלִּמְּדוֹ תּוֹרָה", ווארוּיל זֶענֶען זַיינֶע עֶלְטֶערְן וָואס הָאבְּן אִים גֶעלֶערְנְט תּוֹרָה; "אַשְׁרֵי רַבּוֹ שֶׁלִּמְּדוֹ תּוֹרָה", וואוּיל אִיז פַאר זַיין רֶבִּי וָואס הָאט אִים גֶעלֶערְנְט תּוֹרָה; "אוֹי לָהֶם לַבְּרִיּוֹת שֶׁלֹּא לָמְדוּ תּוֹרָה", וֵויי אִיז פַאר דִי מֶענְטְשְׁן וָואס לֶערְנֶען נִישְׁט קַיין תּוֹרָה; אוֹיף אֵיינֶעם וָואס פִירְט זִיךְ עֶרְלִיךְ זָאגְט מֶען: 'קוּקְט אָן דֶעם מֶענְטְשׁ, ווִיבַּאלְד עֶר לֶערְנְט תּוֹרָה פִירְט עֶר זִיךְ אוֹיף אַזוֹי עֶרְלִיךְ'. אוֹיף אִים זָאגְט דֶער פָּסוּק (יְשַׁעְיָה מט, ג): "וַיֹּאמֶר לִי עַבְדִּי אָתָּה, יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בְּךָ אֶתְפָּאָר", דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער בַּארִימְט זִיךְ מִיט אַזַא אֵיינֶעם.

עֶס אִיז אַ טָעוּת פוּן אִינְגֶעלַייט - פְרִישֶׁע מְקוּרָבִים אַז גְלַייךְ וֶוען זֵיי וֶוערְן מְקוּרָב גֵייעֶן זֵיי מִיט כֹּחַ צוּ דִי וַוייבּ אִיר צוּ שְׁלֶעפְּן צוּם רֶבִּי'ן; קוֹים וָואס זֵיי זֶענֶען מְקוּרָב, זֵיי אַלֵיינְס הָאבְּן נָאךְ אַ שֵׁיינֶע וֶועג צוּ גֵיין - ווִילְן זֵיי שׁוֹין אַז דִי וַוייבּ זָאל קוּמֶען צוּם רֶבִּי'ן. פוּן דֶעם וֶוערְט אַסַאךְ מַחְלֹקֶת אוּן שְׁטוּבֶּער צֶעפַאלְן, דֶער רִיכְטִיגֶער וֶועג אִיז, מֶען זָאל אַרַיין נֶעמֶען דֶעם רֶבִּי'ן אִין זִיךְ, מֶען זָאל אָנְהֵייבְּן לֶעבְּן מִיט דִי עֵצוֹת, דֶעמָאלְט זֶעט דִי וַוייבּ ווִי שֵׁיין דֶער מַאן פִירְט זִיךְ אוּן ווִי שֵׁיין עֶר לֶעבְּט - דַאן קוּמְט זִי אַלֵיינְס, זִי וֶוערְט נָאכְגֶעשְׁלֶעפְּט נָאךְ אִים.

מוֹהֲרַ"שׁ זָאגְט אוֹיף דֶעם וָואס דִי וֶועלְט זָאגְט: "פַארְוָואס בְּלָאזְט דֶער שׁוֹפָר אַזוֹי גוּט רֹאשׁ הַשָּׁנָה? וַוייל עֶס לִיגְט אַ גַאנְץ יָאר אִין אָרוֹן הַקוֹדֶשׁ", זָאגְט מוֹהֲרַ"שׁ: "אַז מֶען ווִיל פָארְן קַיין אוּמַאן אוֹיף רֹאשׁ הַשָּׁנָה וֶוענְדְט זִיךְ עֶס ווִי אַזוֹי מֶען פִירְט זִיךְ אוֹיף אַ גַאנְץ יָאר; אַז דִי וַוייבּ זֶעט אַ גַאנְץ יָאר ווִי שֵׁיין מֶען פִירְט זִיךְ, זִי זֶעט וָואס אַ בְּרֶסְלֶב'עֶר חָסִיד אִיז, מֶען לֶערְנְט יֶעדְן טָאג תּוֹרָה, מֶען לֶעבְּט מִיטְ'ן אֵייבֶּערְשְׁטְן - דַאן וֶועט זִי נִישְׁט מְעַכֵּב זַיין פוּן פָארְן קַיין אוּמַאן", אַזוֹי ווִי חֲכָמֵינוּ זִכְרוֹנָם לִבְרָכָה זָאגְן (שַׁבָּת קיז:): "בְּלָאזְן שׁוֹפָר אִיז אַ חָכְמָה - נִישְׁט

קַיין מְלָאכָה", עֶס גֵייט נִישְׁט מִיט כֹּחַ, עֶס דַארְף גֵיין מִיט חָכְמָה; אַז מֶען פִירְט זִיךְ אוֹיף אַ גַאנְץ יָאר אַזוֹי וִוי עֶס דַארְף צוּ זַיין, דֶער שׁוֹפָר לִיגְט אִין אָרוֹן קוֹדֶשׁ, דֶעמָאלְט דַארְף מֶען נִישְׁט קַיין כֹּחַ צוּ בְּלָאזְן דֶערְמִיט, עֶס אִיז נִישְׁט קַיין שְׁוֶועֶרֶע אַרְבֶּעט, עֶס גֶעשֶׁעט אַלֵיינְס.

דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער זָאל הֶעלְפְן זָאלְסְט הָאבְן הַצְלָחָה אִין אַלֶע עִנְיָנִים.

...

וִוי אַזוֹי קֶען אִיךְ אַכְטוּנְג גֶעבְּן אוֹיף צְנִיעוּת בַּיים גֶעבְּן צוּ עֶסְן פַּארְ'ן קִינְד?

שְׁאֵלָה:

לִכְבוֹד דֶער רֹאשׁ יְשִׁיבָה שְׁלִיטָ"א,

אִיךְ הָאב בָּרוּךְ ה' זוֹכֶה גֶעוֶוען צוּ אַ לִיכְטִיג קִינְד, דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער זָאל הֶעלְפְן מִיר זָאלְן אִים קֶענֶען מְגַדֵּל זַיין לַתּוֹרָה וְלַחֻפָּה וּלְמַעֲשִׂים טוֹבִים.

אִיךְ הָאב גֶעוָואלְט פְרֶעגְן אִיבֶּער דֶעם וָואס עֶס אִיז מִיר זֵייעֶר שְׁוֶוער אַכְטוּנְג צוּ גֶעבְּן צוּ זַיין גֶעהֶערִיג צוּגֶעדֶעקְט וֶוען אִיךְ גֶעב צוּ עֶסְן פַּארְ'ן קִינְד, וָואס קֶען אִיךְ טוּן?

יְיַשֶׁר כֹּחַ

תְּשׁוּבָה:

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ - יוֹם א' פַּרְשַׁת דְּבָרִים, כ"ז תַּמּוּז, שְׁנַת תש"פ לִפְרָט קָטָן

מָרַת ... תִּחְיֶ'.

אִיךְ הָאב עֶרְהַאלְטְן אַייעֶר בְּרִיוו.

עֶרְלִיכֶע פְרוֹיעֶן פִירְן זִיךְ וֶוען זֵיי גֶעבְּן צוּ עֶסְן פַּארְ'ן קִינְד - צוּ הַאלְטְן אוֹיף זִיךְ אַ ווִינְדְל כְּדֵי צוּ זַיין צְנִיעוּת'דִיג; עֶס אִיז נָאר שְׁוֶוער בִּיז ווִילַאנְג מֶען גֶעוואוֹינְט זִיךְ צוּ צוּ דֶעם, אֵיינְמָאל מֶען גֶעוואוֹינְט זִיךְ צוּ אִיז דָאס שׁוֹין נִישְׁט שְׁוֶוער.

יֶעדֶע זַאךְ אִין צְנִיעוּת קֶען מֶען אָנְקוּקְן שְׁוֶוער אוּן מֶען קֶען עֶס אָנְקוּקְן גְרִינְג - וִוי אַ זַאךְ וָואס מֶען קֶען נִישְׁט לֶעבְּן אָן דֶעם; עֶס וֶוענְדְט זִיךְ וִוי אַזוֹי מֶען גֶעוואוֹינְט זִיךְ צוּ.

ווָאוֹיל אִיז דִי פְרוֹי וָואס פִירְט זִיךְ בִּצְנִיעוּת, דוּרְכְדֶעם וֶועט זִי זוֹכֶה זַיין צוּ עֶרְלִיכֶע קִינְדֶער, אַזוֹי וִוי דֶער רֶבִּי זָאגְט (סֵפֶר הַמִּידוֹת, אוֹת בָּנִים, סִימָן ט) **: "צְנִיעוּת**

שֶׁבְּאִשָּׁה מְזַכָּה לָהּ לְבָנִים הֲגוּנִים", אַ פְרוֹי וָואס פִירְט זִיךְ אֵיידְל אוּן צְנִיעוּת'דִיג וֶועט זוֹכֶה זַיין צוּ גוּטֶע קִינְדֶער.

דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער זָאל הֶעלְפְן אִיר זָאלְט הָאבְּן הַצְלָחָה אִין אַלֶע עִנְיָנִים.

...

וָואס טוּ אִיךְ אַז מַיין וַוייבּ שְׁלָאפְט דֶעם גַאנְצְן שַׁבָּת?

שְׁאֵלָה:

לִכְבוֹד דֶער רֹאשׁ יְשִׁיבָה שְׁלִיטָ"א,

אִיךְ הָאבּ בָּרוּךְ הַשֵּׁם זֵייעֶר גוּט חֲתוּנָה גֶעהַאט, מִיט אַ ווָאוּילֶע גוּטֶע וַוייבּ, אַ גַאנְצֶע וָואךְ פָּארְט אַלֶעס אַ מְחַיֶּ', דֶער פְּרָאבְּלֶעם הוֹיבְּט זִיךְ נָאר אָן וֶוען עֶס קוּמְט שַׁבַּת קוֹדֶשׁ.

אִיךְ פְּרוּבִּיר צוּ הֶעלְפְן מִיט וָואס אִיךְ קֶען אָבֶּער מַיין וַוייבּ הָאט נִישְׁט קַיין שׁוּם סֵדֶר, זִי זָאגְט אַז שַׁבָּת אִיז אִיר טָאג אוּן עֶס אִיז גֶעמַאכְט צוּ שְׁלָאפְן. אִיךְ קֶען אַהֵיימְקוּמֶען אִינְדֶערְפְרִי פוּן שׁוּל, אוּן זִי קֶען בְּלַייבְּן שְׁלָאפְן בִּיז טִיף נָאכְמִיטָאג, אוּן גְלַייךְ נָאךְ דִי סְעוּדָה וַוייטֶער שְׁלָאפְן.

דִי שְׁאֵלָה אִיז אוֹיבּ אִיךְ זָאל עֶס אַזוֹי לָאזְן, ווַייל לְמַעֲשֶׂה הָאבּ אִיךְ אַ שְׁטוּבּ מִיט אִינְגְלֶעךְ אוּן עֶס וֶוערְט צֶעפָּארְן דֶער גַאנְצֶער שַׁבָּת. וָואס זָאל אִיךְ טוּן?

יְיִשַׁר כֹּחַ

תְּשׁוּבָה:

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ - יוֹם א' פַּרְשַׁת דְּבָרִים, כ"ז תַּמּוּז, שְׁנַת תש"פ לִפְרָט קָטָן

לִכְבוֹד ... נֵרוֹ יָאִיר.

אִיךְ הָאבּ עֶרְהַאלְטְן דַיין בְּרִיוו.

דַיין פְּרָאבְּלֶעם אִיז נִישְׁט אַזַא שְׁטַארְקֶע פְּרָאבְּלֶעם; דַאנְק דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן פַאר דִי מַתָּנָה וָואס דוּ הָאסְט - אַ גוּטֶע וַוייבּ, אַ ווָאוּילֶע וַוייבּ; דוּ הָאסְט גוּט חֲתוּנָה גֶעהַאט.

עֶס זֶעט דִיר אוֹיס ווִי נָאר דוּ הָאסְט אַ פְּרָאבְּלֶעם מִיט שָׁלוֹם בַּיִת יֶעדְן שַׁבָּת, ווִיסְן זָאלְסְטוּ אַז עֶס אִיז נִישְׁט נָאר דַיין פְּרָאבְּלֶעם, בַּיי יֶעדֶע שְׁטוּבּ קוּמְט דֶער שָׂטָן אוּן זוּכְט צוּ מַאכְן אַ שְׁטִיקְל אַמְפֶּערַיי, אַז מֶען זָאל זִיךְ נִישְׁט לִיבּ הָאבְּן. אַזוֹי ווִי דֶער הֵיילִיגֶער חִידָ"א שְׁרַייבְּט (מוֹרֶה בְּאֶצְבַּע סִימָן ד, אוֹת קמ): "עֶרֶב שַׁבָּת קוּמְט דֶער שָׂטָן אִין יֶעדֶע אִידִישֶׁע שְׁטוּבּ אוּן עֶר וַוארְט נָאר אַז עֶס זָאל אוֹיסְבְּרֶעכְן אַ מַחֲלֹקֶת

צְווִישְׁן מַאן אוּן וַוייבּ"; ווייל עֶר הָאט זֵייעֶר מוֹרָא וֶוען מַאן אוּן וַוייבּ פַאַרְטְרָאגְן זִיךְ שַׁבָּת קוֹדֶשׁ, ווייל וֶוען דִי מַאן אוּן וַוייבּ פַארְטְרָאגְן זִיךְ אוּן לֶעבְּן צוּזַאמֶען בְּאַהֲבָה וְשָׁלוֹם הָאט עֶר נִישְׁט קַיין שׁוּם שְׁלִיטָה אוֹיף זֵיי אוּן עֶר וֶוערְט פַארְטְרִיבְּן פוּן אַזַא שְׁטוּבּ.

קוּק אוֹיף דַיין וַוייבּ מִיט אַ גוּט אוֹיג, פְרֵיי זִיךְ אַז זִי רוּט זִיךְ אַבִּיסְל אוֹיס יֶעדְן שַׁבָּת; הַלְוַאי וֶוען דוּ קֶענְסְט אִיר הֶעלְפְן אִינְמִיטְן דִי וָואךְ זִי זָאל אַבִּיסְל שְׁלָאפְן, זִי זָאל קוּמֶען צוּ זִיךְ פוּן דִי שְׁוֶוערֶע אַרְבֶּעט.

וֶוען דוּ קוּמְסְט אַהֵיים פוּן שׁוּל זָאלְסְטוּ אִיר הֶעלְפְן אָנְגְרֵייטְן דִי סְעוּדָה; נֶעם דִי קִינְדֶער אוּן זֶע אַז אַלֶע אִינְאֵיינֶעם זָאלְן הֶעלְפְן אָנְגְרֵייטְן דִי סְעוּדָה, נָאכְדֶעם וֶוען דַיין וַוייבּ שְׁטֵייט אוֹיף זָאלְסְטוּ מַאכְן אַ שֵׁיינֶע סְעוּדָה. זָאלְסְט טַאנְצְן אוּן פַּאטְשְׁן אַ גַאנְץ שַׁבָּת אַז מִיר זֶענֶען אִידְן אוּן מִיר הִיטְן שַׁבָּת.

לָאז נִישְׁט דֶעם שָׂטָן אַרַיין אִין שְׁטוּבּ; לָאז נִישְׁט קַיין פְּלַאץ פַאר קְרִיגֶערַייעָן, זָאלְסְט טוּן אַלֶעס אוֹיף דִי וֶועלְט אַז דַיין וַוייבּ זָאל זִיךְ קֶענֶען אַבִּיסְל אוֹיסְרוּעֶן פוּן דִי גַאנְצֶע וָואךְ.

אַז דוּ וֶועסְט טוּן וָואס שְׁטֵייט אִין דֶעם בְּרִיוו וֶועסְטוּ זֶען וִוי עֶס וֶועט אַוֶועק גֵיין דִי גַאנְצֶע פְּרָאבְּלֶעם.

דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער זָאל הֶעלְפְן זָאלְסְט הָאבְּן הַצְלָחָה אִין אַלֶע עִנְיָנִים.

...

וָואס טוּ אִיךְ מֶען זָאל מִיר נִישְׁט אַרָאפְּקוּקְן אַז אִיךְ נֶעם מֶעדְעצִין?

שְׁאֵלָה:

לִכְבוֹד דֶער רֹאשׁ יְשִׁיבָה שְׁלִיטָ"א,

אִיךְ הָאבּ גֶעלֵיינְט דִי שְׁאֵלָה אוּן תְּשׁוּבָה פוּן דֶער וָואס הָאט גֶעפְרֶעגְט אִיבֶּער נֶעמֶען מֶעדְעצִין פַאר פְּחָדִים [זֶע דִי בְּרִיוו בַּייגֶעלֵייגְט צוּם סוֹף פוּן דֶעם בְּרִיוו], וֶוען אִיךְ הָאבּ גֶעלֵיינְט דִי שְׁאֵלָה הָאבּ אִיךְ מַמָּשׁ גֶעוֵוינְט, אִיךְ הָאבּ גֶעשְׁפִּירְט וִוי אֵיינֶער הָאט אַזוֹי שֵׁיין אַרָאפְּגֶעשְׁרִיבְּן מַיין לֶעבְּן אוּן אִיךְ הָאבּ זִיךְ גֶעפְרֵיידְט צוּ דִי תְּשׁוּבָה אַז דָאס אִיז אַ נָארְמַאלֶע זַאךְ, עֶס אִיז נִישְׁט קַיין פֶעלֶער צוּ נֶעמֶען מֶעדְעצִין וֶוען מֶען דַארְף עֶס הָאבְּן.

מִיט אֵיין פְּרַט אִיז אָבֶער בַּיי מִיר גֶעוֶוען אַנְדֶערְשׁ, אַז עֶר הַאלְט עֶס בְּסוֹד פוּן יֶעדְן אֵיינֶעם אוּן אִיךְ הָאבּ עֶס יָא אוֹיסְגֶעזָאגְט פַאר מַיין רָב. דֶער דָאקְטֶער הָאט מִיר גֶעזָאגְט אַז עֶס אִיז נִישְׁט קַיין שׁוּם פְּרָאבְּלֶעם צוּ נֶעמֶען דִי מֶעדֶעצִין, אַזוֹי וִוי וֶוען אֵיינֶער הָאט קָאפּ וֵויי נֶעמְט עֶר טַיילֶענָאל, דִי זֶעלְבֶּע אִיז מִיט דֶעם. אוּן וֶוען אִיךְ הָאבּ דָאס דֶערְצֵיילְט פַאר מַיין רָב הָאט עֶר מִיר טַאקֶע אוֹיךְ מְחַזֵק גֶעוֶוען אִיךְ זָאל נִישְׁט מוֹרָא הָאבְּן עֶס צוּ נֶעמֶען אָבֶער לְמַעֲשֶׂה הָאט עֶר מִיר פוּן דֶעמָאלְט אָנְגֶעהוֹיבְּן אַרָאפְּצוּקוּקְן. אִיךְ הָאבּ גֶעשְׁפִּירְט אַז אִיךְ קֶען אִים גֶעטְרוֹיעֶן, אִיךְ שְׁמוּעֶס זִיךְ שְׁטֶענְדִיג דוּרְךְ מִיט אִים אִין שְׁלוֹם בַּיִת, חִינוּךְ אוּן אִין בִּיזְנֶעס, עֶר אִיז אַ פַארְשְׁטֶענְדְלִיכֶער מֶענְטְשׁ, אָבֶער דָא הָאט זִיךְ עֶס נִישְׁט גוּט אוֹיסְגֶעאַרְבֶּעט.

אִיךְ בִּין גֶעוֶוען אַ מוּצְלָח'דִיגֶער אִינְגֶערְמַאן, דֶער רָב פְּלֶעגְט זִיךְ כְּסֵדֶר דוּרְכְרֶעדְן מִיט מִיר אִין פַארְשִׁידֶענֶע זַאכְן, אָבֶער פוּן וֶוען אִיךְ הָאבּ אִים דָאס דֶערְצֵיילְט הָאט עֶר מִיר אוֹיטָאמַאטִישׁ אָנְגֶעהוֹיבְּן אָנְצוּקוּקְן וִוי אַ נֶערְוִון קְרַאנְקֶער מֶענְטְשׁ, עֶר אִיז מִיר טַאקֶע מְחַזֵק כְּסֵדֶר, עֶר כַאפְּט אָבֶער נִישְׁט אַז דִי חִיזוּק צֶעבְּרֶעכְט מִיר זֵייעֶר. 'זַיי מִיר נִישְׁט מְחַזֵק, נָאר הַאלְט מִיר וַוייטֶער פַאר אַ נָארְמַאלֶער מֶענְטְשׁ'; וָואס אִיז שְׁלֶעכְט אַז אִיךְ נֶעם מֶעדֶעצִין פַאר אַ פְּרָאבְּלֶעם?

אִיךְ הָאף אַז דֶער רֹאשׁ יְשִׁיבָה שְׁלִיטָ"א וֶועט מִיר מְחַזֵק זַיין אִין דֶעם עִנְיָן.

יְיַשֶׁר כֹּחַ

תְּשׁוּבָה:

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ - יוֹם א' פַּרְשַׁת דְּבָרִים, כ"ז תַּמּוּז, שְׁנַת תש"פ לִפְרָט קָטָן

לְכָבוֹד ... נֵרוֹ יָאִיר.

אִיךְ הָאבּ עֶרְהַאלְטְן דַיין בְּרִיוו.

עֶס אִיז נִישְׁט קַיין שׁוּם בּוּשָׁה צוּ נֶעמֶען מֶעדֶעצִין, עֶס אִיז אַ בּוּשָׁה וֶוען מֶען דַארְף נֶעמֶען מֶעדֶעצִין אוּן מֶען עַקְשְׁנְ'ט זִיךְ דָאס נִישְׁט צוּ נֶעמֶען. וַוייל מֶען קֶען יֶעדְן אֵיינֶעם הֶעלְפְן, דֶער פְּרָאבְּלֶעם אִיז אַז מֶען ווִיל זִיךְ נִישְׁט הֶעלְפְן, מֶען הַאלְט זִיךְ קְלוּגֶער פוּנֶעם דָאקְטֶער; מֶען מֵיינְט אַז אוֹיבּ מֶען וֶועט נֶעמֶען מֶעדֶעצִין וֶועט מֶען זַיין אַרָאפְּגֶעקוּקְט.

בְּנוֹגֵעַ וָואס מֶען קוּקְט דִיר אַרָאפּ וְכוּ'; דַארְפְסְט נִישְׁט דֶערְצֵיילְן קֵיינֶעם אִיבֶּער דַיין פְּרִיוַואטֶע לֶעבְן, דֶערְצֵייל נִישְׁט קֵיינֶעם אַז דוּ נֶעמְסְט מֶעדֶעצִין - נִישְׁט פַאר חֲבֵרִים, נִישְׁט פַאר מִשְׁפָּחָה אוּן נִישְׁט פַאר דַיין רָב; דָאס אִיז פְּרִיוַואט צְווִישְׁן דִיר אוּן דֶער דָאקְטֶער, מֶערְסְטְנְ'ס, אוֹיבּ דַארְף מֶען דֶערְצֵיילְן דִי וַוייבּ דַארְף דָאס

בְּלַייבְּן צְווִישְׁן אַייךְ.

דֶער עִיקָר זָאלְסְטוּ זִיךְ אַלֵיינְס נִישְׁט אַרָאפּ קוּקְן, דַיין הַאלְטְן פוּן זִיךְ אִיז ווִיכְטִיגֶער ווִי אַז אַנְדֶערֶע זָאלְן הַאלְטְן פוּן דִיר; אַז דוּ וֶועסְט זַיין זִיכֶער מִיט זִיךְ וֶועט דִיר גָאר וֵוינִיג אָנְגֵיין וָואס דֶער זָאגְט אוֹיף דִיר אוּן וָואס יֶענֶער זָאגְט אוֹיף דִיר, דוּ זָאלְסְט ווִיסְן בַּיי דִיר אַז עֶס אִיז גָארְנִישְׁט שְׁלֶעכְט אַז מֶען דַארְף נֶעמֶען פַּאר דִי מֹחַ מֶעדֶעצִין.

ווִי אַזוֹי אִיז מֶען זוֹכֶה צוּ זַיין בַּיי זִיךְ פֶעלְזְן פֶעסְט, ווִי אַזוֹי אִיז מֶען זוֹכֶה צוּ זַיין שְׁטַארְק, עֶס זָאל נִישְׁט אָנְגֵיין וָואס אַנְדֶערֶע זָאגְן אוּן וָואס אַנְדֶערֶע טְרַאכְטְן? דוּרְךְ אֱמוּנָה; וֶוען מֶען חַזֶר'ט אֱמוּנָה, מֶען נֶעמְט אַרַיין אִין זִיךְ אַז דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער פִירְט דִי וֶועלְט אוּן קַיין שׁוּם זַאךְ פַּאסִירְט נִישְׁט פוּן זִיךְ אַלֵיין, דָאס בּוֹיט אוֹיף דָאס זִיכֶערְקֵייט, מֶען וֶוערְט שְׁטַארְק, מֶען דַארְף קֵיינֶעם נִישְׁט אוּן עֶס אִינְטֶערֶעסִירְט נִישְׁט גָארְנִישְׁט.

דֶערִיבֶּער בֶּעט אִיךְ דִיר זֵייעֶר טֵייעֶרֶער לִיבֶּער בְּרוּדֶער, יֶעדְן אִינְדֶערְפְרִי גְלַייךְ נָאךְ בִּרְכַּת הַתּוֹרָה זָאלְסְטוּ זָאגְן דִי דְרַייצְן אֲנִי מַאֲמִין'ס; בְּעִיקָר זָאלְסְטוּ חַזֶר'ן אָן אַ שִׁיעוּר מָאל דֶעם עֶרְשְׁטְן שְׁטִיקְל: "אֲנִי מַאֲמִין בֶּאֱמוּנָה שְׁלֵמָה, שֶׁהַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ הוּא בּוֹרֵא וּמַנְהִיג לְכָל הַבְּרוּאִים, וְהוּא לְבַדּוֹ עָשָׂה וְעוֹשֶׂה וְיַעֲשֶׂה לְכָל הַמַּעֲשִׂים", אִיךְ גְלֵייבּ אַז דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער הָאט אַלֶעס בַּאשַׁאפְן, עֶר פִירְט דִי וֶועלְט, נָאר עֶר אַלֵיין טוּט אַלֶעס אוּן עֶר וֶועט טוּן אַלֶעס.

אוֹיךְ זָאלְסְטוּ אַרַיין נֶעמֶען אִין דִיר אַז עֶס אִיז נִישְׁטָא וֶועם צוּ בֶּעטְן, נָאר דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן, צוּ אִים דַארְף מֶען דַאוֶוענֶען. חַזֶר זִיךְ דֶעם אֲנִי מַאֲמִין: "אֲנִי מַאֲמִין בֶּאֱמוּנָה שְׁלֵמָה, שֶׁהַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ לוֹ לְבַדּוֹ רָאוּי לְהִתְפַּלֵּל, וְאֵין רָאוּי לְהִתְפַּלֵּל לְזוּלָתוֹ", אִיךְ גְלֵייבּ אַז וֶוען מֶען דַארְף אַ יְשׁוּעָה זָאל מֶען נָאר בֶּעטְן דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן, וַוייל נָאר עֶר קֶען הֶעלְפְן אוּן וֶועט הֶעלְפְן.

דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער זָאל הֶעלְפְן זָאלְסְט זַיין גֶעזוּנְט אוּן שְׁטַארְק.

...

[דֶער בְּרִיוו צוּ וֶועלְכֶע דִי אוֹיבְנְדֶערְמַאנְטֶע שְׁאֵלָה בַּאצִיט זִיךְ:

נָאכְ'ן חַזֶר'ן אַזוֹי סַאךְ אֱמוּנָה, פַארְוָואס הָאבּ אִיךְ נָאךְ פְּחָדִים?

שְׁאֵלָה:

לִכְבוֹד דֶער רֹאשׁ יְשִׁיבָה שְׁלִיטָ"א,

אִיךְ בִּין אִין דִי פֶערְצִיגֶער יָארְן, אִיךְ בִּין זֵייעֶר אַ צֶעבְּרָאכֶענֶער אוּן דָאס הָאט מִיר גֶעבְּרֶענְגְט אַז אִיךְ זָאל וֶוערְן מְקוּשָׁר צוּ מוֹהֲרָא"ש זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ, שׁוֹין לַאנְגֶע יָארְן וָואס אִיךְ לֶערְן זַיינֶע סְפָרִים אוּן אִיךְ פְּרוּבִּיר מְקַיֵּים צוּ זַיין זַיינֶע עֵצוֹת.

זַייט מֶען הָאט אָנְגֶעהוֹיבְּן צוּ מְפַרְסֵם זַיין דִי שִׁיעוּרִים פוּנֶעם רֹאשׁ יְשִׁיבָה שְׁלִיטָ"א הָאבּ אִיךְ דָאס אוֹיךְ אָנְגֶעהוֹיבְּן צוּ הֶערְן כְּסֵדֶר, אוּן דָאס הָאט מִיר גֶעמַאכְט נָאךְ שְׁטֶערְקֶער פוּן פְרִיעֶר, זִיךְ צוּ שְׁטַארְקְן מִיט אַלֶע עֵצוֹת פוּן הֵיילִיגְן רֶבִּי'ן.

אִיךְ בִּין בָּרוּךְ הַשֵּׁם זֵייעֶר מַצְלִיחַ אִין לֶעבְּן, אִיךְ הָאבּ אָבֶּער אַ סוֹד וָואס אִיךְ טְרָאג מִיט זִיךְ, וָואס אִיךְ הָאבּ נָאכְנִישְׁט אוֹיסְגֶעזָאגְט פַאר קֵיינֶעם. שׁוֹין פוּן קִינְדְוַוייז אָן לַייד אִיךְ פוּן שְׁרֶעקְלִיכֶע פְּחָדִים, אִיךְ וֶוער גָאר שְׁטַארְק דֶערְשְׁרָאקְן פוּן יֶעדֶע קְלֵיינֶע זַאךְ, וֶוען אִיךְ הֶער עֶפֶּעס אַ שְׁמוּעָה אִין בֵּית הַמֶּדְרָשׁ אִיבֶּער אַ מִלְחָמָה וָואס קֶען אֶפְשָׁר פַּאסִירְן, אֲפִילוּ עֶס הָאט נִישְׁט קַיין שׁוּם מְקוֹר, בַּאקוּם אִיךְ פוּן דֶעם גָאר אַ שְׁרֶעקְלִיכֶע פַּאנִיק אוּן פַּחַד, צוּמָאל וֶוען אִיךְ הֶער נָאר דָאס וָוארְט 'אִירַאן', שְׁפִּיר אִיךְ שׁוֹין וִוי זֵיי שְׁטֵייעֶן מִיט טַאנְקֶען אִין אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל אוּן עֶס פַּאסִירְט דָאס עֶרְגְסְטֶע, אוּן אַזוֹי וַוייטֶער יֶעדֶע קְלֵיינֶע זַאךְ דֶערְשְׁרֶעקְט מִיר גָאר גָאר שְׁטַארְק אוֹיף אַן עֶקְסְטְרֶעמֶען פַארְנֶעם.

אַזוֹי הָאבּ אִיךְ גֶעלֶעבְּט אַלְס קִינְד אוּן אַלְס בָּחוּר מִיט שְׁרֶעקְלִיכֶע פְּחָדִים כְּסֵדֶר, מַמָּשׁ וִוי אֵיינֶער וָואלְט גֶעשְׁטַאנֶען מִיט אַ הַאק אִיבֶּער מַיין קָאפּ פוּן צוּפְרִי בִּיז בַּיינַאכְט. דֶערְנָאךְ הָאבּ אִיךְ בָּרוּךְ הַשֵּׁם חֲתוּנָה גֶעהַאט, אוֹיפְגֶעשְׁטֶעלְט אַ שֵׁיינֶע אִידִישֶׁע שְׁטוּבּ אוּן שׁוֹין אוֹיךְ חֲתוּנָה גֶעמַאכְט קִינְדֶער בָּרוּךְ הַשֵּׁם. אִיךְ הָאבּ גֶעמֵיינְט אַז אִיךְ וֶועל אוֹיסְוַואקְסְן דִי פְּחָדִים, אָבֶּער לְמַעֲשֶׂה אִיז עֶס מִיטְגֶעוַואקְסְן מִיט מִיר. אִיךְ הָאבּ קֵיינֶעם נִישְׁט גֶעוָואלְט אוֹיסְזָאגְן אִיבֶּער דֶעם, וַוייל אִיךְ הָאבּ נִישְׁט גֶעוָואלְט מֶען זָאל מִיךְ הַאלְטְן פַאר אַ מְשׁוּגָענֶער. בִּיז אִיךְ הָאבּ אֵיינְמָאל גֶענוּמֶען דִי שְׁטַארְקֵייט אוּן גֶעגַאנְגֶען בַּאהַאלְטֶענֶערְהֵייט צוּם דָאקְטֶער, עֶר הָאט גֶעהֶערְט מַיין פְּרָאבְּלֶעם אוּן מִיר גֶעגֶעבְּן מֶעדֶעצִין פַאר דֶעם, אוּן זַייט דֶעמָאלְט בִּין אִיךְ מַמָּשׁ גֶעוָוארְן אַ נֵייעֶר מֶענְטְשׁ, אִיךְ הָאבּ גֶעשְׁפִּירְט וִוי אִיךְ בִּין אַרוֹיס פוּן לַאגֶער, מַיין הִתְבּוֹדְדוּת אִיז שׁוֹין נִישְׁט גֶעוֶוען נָאר בְּכִיּוֹת אוּן פְּחָדִים, נָאר עֶס אִיז אַרִיבֶּער מֶער צוּ דַאנְקֶען דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן אוֹיף אַלֶע גוּטְס וָואס עֶר טוּט מִיט מִיר, אוּן אִיךְ הָאבּ אוֹיךְ גֶעקֶענְט פִיל רוּאִיגֶער אוּן בֶּעסֶער לֶערְנֶען תּוֹרָה.

מַיין שְׁאֵלָה אִיז אַזוֹי, נָאךְ צֶענְדְלִיגֶער יָארְן פוּן הֶערְן אוּן לֶערְנֶען אֱמוּנָה, פוּן רֶעדְן אַזוֹי סַאךְ צוּם אֵייבֶּערְשְׁטְן, פוּן לֶערְנֶען אַזוֹיפִיל מִשְׁנָיוֹת, אוּן נָאךְ אוּן נָאךְ, וִוי אַזוֹי קֶען זַיין אַז אִיךְ דַארְף נָאךְ הָאבְּן מֶעדֶעצִין פַאר פְּחָדִים. אִיךְ דְרֵיי זִיךְ אַרוּם מִיט אַ שְׁטַארְקֶע שׁוּלְד גֶעפִיל, אִיךְ

וֵוייס דָאךְ וָואס מוֹהֲרַ"ש שְׁרַייבְּט כְּסֵדֶר אַז מִיט אֱמוּנָה קֶען מֶען הֵיילְן נֶערְוֶוען, מֶעדֶעצִין אִיז נָאר פַאר אֵיינֶעם וָואס אִיז שְׁוַואךְ אִין אֱמוּנָה, אוּן אִיךְ מוּז דֶערְוַוייל נָאךְ יָא צוּקוּמֶען צוּ מֶעדֶעצִין פַאר פְּחָדִים, אִיךְ הָאבּ שׁוֹין פְּרוּבִּירְט אַרָאפְּצוּגֵיין דֶערְפוּן אָבֶּער דִי פְּחָדִים זֶענֶען צוּרִיק גֶעקוּמֶען.

אִיךְ הָאף אַז דֶער רֹאשׁ יְשִׁיבָה שְׁלִיטָ"א וֶועט מִיר דָאס קֶענֶען קְלָאר מַאכְן אוּן גֶעבְּן עֵצוֹת.

אַ גְרוֹיסְן יְיַשֶׁר כֹּחַ

תְּשׁוּבָה:

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ - יוֹם א' פַּרְשַׁת קֹרַח, כ"ט סִיוָן, שְׁנַת תש"פ לִפְרָט קָטָן

לְכָבוֹד ... נֵרוֹ יָאִיר.

אִיךְ הָאבּ עֶרְהַאלְטְן דַיין בְּרִיוו.

וָואס דַארְפְסְטוּ זִיךְ בַּאשׁוּלְדִיגְן? דַאנְק דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן אַז עֶר הָאט דִיר גֶעגֶעבְּן אַ גוּטֶע מֶעדֶעצִין וָואס נֶעמְט אַוֶועק דִי פְּחָדִים; דוּ לֶעבְּסְט רוּאִיגֶער אוּן דוּ הָאסְט נִישְׁט דִי אַלְטֶע שְׁרֶעק.

נָאר וַוייל דוּ לֶעבְּסְט מִיט אֱמוּנָה הֶעלְפְט דִיר דִי מֶעדֶעצִין; דִי אַלֶע חִיזוּקִים אוּן עֵצוֹת פוּן רֶבִּי'ן - אִינְאֵיינֶעם מִיט דִי מֶעדֶעצִין מַאכְט דִיר רוּאִיג.

נֶעם אַריין אִין דִיר אֱמוּנָה וֶועט דִיר לִיכְטִיג וֶוערְן אִין לֶעבְּן; דוּ וֶועסְט אוֹיסְגֶעהֵיילְט וֶוערְן פוּן אַלֶע פְּחָדִים אוּן דִמְיוֹנוֹת. אַזוֹי וִוי דֶער הֵיילִיגֶער רֶבִּי זָאגְט (לִיקוּטֵי מוֹהֲרַ"ן, חֵלֶק ב', סִימָן ה): "הָעִקָּר הוּא הָאֱמוּנָה, וְצָרִיךְ כָּל אֶחָד לְחַפֵּשׂ אֶת עַצְמוֹ, וּלְחַזֵּק אֶת עַצְמוֹ בֶּאֱמוּנָה", דֶער עִיקָר אוֹיף וָואס אַ מֶענְטְשׁ דַארְף אַרְבֶּעטְן צוּצוּקוּמֶען אִיז אֱמוּנָה, "כִּי יֵשׁ סוֹבְלֵי חֳלָאִים, שֶׁיֵּשׁ לָהֶם מַכּוֹת מֻפְלָאוֹת, וְהֵם סוֹבְלִים הֶחֳלָאִים רַק בִּשְׁבִיל נְפִילַת הָאֱמוּנָה", וַוייל עֶס זֶענֶען דָא זֵייעֶר אַסַאךְ מֶענְטְשְׁן וָואס הָאבְּן מַחְלוֹת אוּן זֵיי לַיידְן פוּן דֶעם נָאר וַוייל זֵיי הָאבְּן נִישְׁט קַיין אֱמוּנָה; דָאס גֵייט אַרוֹיף אוֹיף יְסוּרֵי הַנֶּפֶשׁ וָואס מֶענְטְשְׁן לַיידְן זִיךְ נֶעבֶּעךְ צַאם. זָאגְט דֶער רֶבִּי וַוייטֶער: "כִּי עַל יְדֵי נְפִילַת הָאֱמוּנָה, בָּאִים מַכּוֹת מֻפְלָאוֹת שֶׁאֵין מוֹעִיל לָהֶם - לֹא רְפוּאוֹת, וְלֹא תְּפִלָּה, וְלֹא זְכוּת אָבוֹת", וֶוען אַ מֶענְטְשׁ הָאט נִישְׁט קַיין אֱמוּנָה אוּן עֶר לַיידְט נֶעבֶּעךְ פוּן דִי מַחְלוֹת וָואס קוּמְט פוּן חִסָּרוֹן אֱמוּנָה, דַאן הֶעלְפְט אִים נִישְׁט קַיין רְפוּאוֹת, עֶס הֶעלְפְט נִישְׁט קַיין תְּפִלָּה אוּן אוֹיךְ נִישְׁט זְכוּת אָבוֹת. דָאס גֵייט אַרוֹיף אוֹיף דִי יְסוּרִים וָואס מֶענְטְשְׁן מַאכְן נֶעבֶּעךְ מִיט פוּן אַלֶע סָארְט יִסּוּרֵי הַנֶּפֶשׁ; עֶס פַּיינִיגְט זֵיי פוּן אִינֶעוֵוייניג - יֶעדֶער מִיט זַיינֶע שְׁלֶעכְטֶע

מַחֲשָׁבוֹת, און די אֵיינְצִיגְסְטֶע רְפוּאָה אוֹיף דֶעם אִיז אֱמוּנָה.

וֶוען אַ מֶענְטְשׁ נֶעמְט אַרַיין אִין זִיךְ דִי אֱמוּנָה; עֶר וֵוייסְט אַז עֶס אִיז גָארְנִישְׁט דָא אוֹיף דִי וֶועלְט אוֹיסֶער דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן, און דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער אִיז "מְמַלֵּא כָּל עָלְמִין, וְסוֹבֵב כָּל עָלְמִין, וּבְתוֹךְ כָּל עָלְמִין, אֵין שׁוּם מְצִיאוּת בִּלְעָדָיו יִתְבָּרֵךְ כְּלָל", דַאן לֶעבְּט עֶר אַ רוּאִיג לֶעבְּן.

דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער זָאל הֶעלְפְן זָאלְסְט הָאבְּן הַצְלָחָה אִין אַלֶע עִנְיָנִים.]

...

ווי אַזוֹי מֶען מְחַנֵךְ גָאר יוּנְגֶע קִינְדֶער?

שְׁאֵלָה:

לְכָבוֹד דֶער ראֹשׁ יְשִׁיבָה שְׁלִיטָ"א,

צוּם עֶרְשְׁט וויל אִיךְ אַיךְ בַּאדַאנְקֶען פַאר אַלֶעס וָואס אִיר טוּט פַאר אִידִישֶׁע קִינְדֶער, זַייט אִיךְ הָאבּ אָנְגֶעהוֹיבְּן הֶערְן דִי שִׁיעוּרִים פַאר דְרֵיי יָאר צוּרִיק הָאט זִיךְ מַיין לֶעבְּן גֶעטוֹישְׁט אִינְגַאנְצְן צוּם גוּטְן אִין אַלֶע הִינְזִיכְטְן, בִּפְרַט אִין שָׁלוֹם בַּיִת און אִין רֶעדְן צוּם אֵייבֶּערְשְׁטְן. אִיךְ נֶעם אֵיין מֶער און מֶער חֲלָקִים פוּן דִי תּוֹרָה, אִיךְ הָאבּ שׁוֹין בָּרוּךְ הַשֵּׁם גֶעעֶנְדִיגְט אַסַאךְ מָאל מִשְׁנַיוֹת, סִפְרֵי רַבֵּינוּ, זוֹהַר הַקָּדוֹשׁ און נָאךְ פִּיל. און אִיךְ בִּין אוֹיךְ מֵפִיץ דִי עֲצָתוֹ אֱמוּנָה און דִי גִּלְיוֹנוֹת, און אוֹיךְ דִי סְפָרִים פוּן מוֹהֲרָא"שׁ.

אִיךְ וויל פְרֶעגְן אִיבֶּער מַיין טָאכְטֶער, דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער הָאט מִיר בָּרוּךְ הַשֵּׁם גֶעגֶעבְּן אַ זִיס מֵיידל, זִי אִיז יֶעצְט צְוֵויי און אַ הַאלְבּ יָאר, זִי קֶען שׁוֹין בָּרוּךְ הַשֵּׁם מַאכְן בְּרָכוֹת און דַאנְקֶען דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן, אִיךְ ווֹעל אָבֶּער ווִיסְן וָואס אִיז מַיין תַּפְקִיד אַלְס אִיר מְחַנֵךְ, אוֹיף וָואס דַארְף מֶען זִיךְ פַארְלֵייגְן אִיר מְחַנֵךְ צוּ זַיין אִין אַזַא יוּנְגֶע עֶלְטֶער?

צְוֵוייטְנְס, וֶוען זִי וֶועקְט זִיךְ אוֹיף נָאךְ אִיר שְׁלָאף נָאכְמִיטָאג, אִיז זִי רוֹב מָאל אִין נִישְׁט אַ גוּטֶע גִיסְטֶע, זִי וֵויינְט און אִיז נִישְׁט פְרֵיילִיךְ, וָואס קֶען מֶען טוּן דֶערְצוּ?

אַ דְרִיטֶע שְׁאֵלָה הָאבּ אִיךְ גֶעוָואלְט פְרֶעגְן, אִיךְ לֶערְן בָּרוּךְ הַשֵּׁם צְוֵויי סְדָרִים אִין כּוֹלֵל און וֶוען אִיךְ קוּם אַהֵיים וויל אִיךְ זִיךְ אַבִּיסְל אוֹיסְלוּפְטֶערְן דֶעם מֹחַ, דֶערְפַאר הָאבּ אִיךְ לִיבּ דֶעמָאלְט צוּ הֶערְן נַייעֶס, אִין דִי צַייט וָואס אִיךְ הֶעלְף אַרוֹיס צַאמְצוּנֶעמֶען דִי הוֹיז. פַארְשְׁטֵייט זִיךְ אַז אִיךְ טוּ עֶס נִישְׁט אוֹיפְ'ן חֶשְׁבּוֹן פוּן מַיין וַוייבּ וֶוען זִי אִיז דָארְט. אִיךְ וֵוייס נָאר נִישְׁט אוֹיבּ דָאס אִיז אַ פְּרָאבְּלֶעם, אָדֶער אִיז דָאס אַ גוּטֶע זַאךְ - זִיךְ אַבִּיסְל אוֹיסְצוּלוּפְטֶערְן מִיט דִי נַייעֶס,

זִיךְ צוּ קֶענֶען אוֹיפְפְרִישְׁן דִי כּוֹחוֹת צוּ קֶענֶען וַוייטֶער לֶערְנֶען, אַזוֹי וִוי אַנְדֶערֶע מֶענְטְשְׁן לוּפְטֶערְן זִיךְ אוֹיס מִיטְ'ן זִינְגֶען, מָאלְן, אָדֶער אַנְדֶערֶע זַאכְן.

יְיַשֶׁר כֹּחַ

תְּשׁוּבָה:

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ - יוֹם א' פָּרָשַׁת דְּבָרִים, כ"ז תַּמּוּז, שְׁנַת תש"פ לִפְרָט קָטָן

לִכְבוֹד ... נֵרוֹ יָאִיר.

אִיךְ הָאבּ עֶרְהַאלְטְן דַיין בְּרִיוו.

אִיךְ פְרֵיי זִיךְ זֵייעֶר צוּ הֶערְן אַז דוּ שְׁטַארְקְסְט זִיךְ מִיטְ'ן הֵיילִיגְן רֶבִּינְ'ס עֵצוֹת; דַיין גַאנְצֶע לֶעבְּן הָאט זִיךְ דִיר גֶעטוֹישְׁט צוּם גוּטְן.

אַ שָׁאד אוֹיף דִי אַלֶע מֶענְטְשְׁן וָואס מֵיינֶען אַז בְּרֶסְלֶב אִיז עֶפֶּעס אַ שְׁרֶעקֶעדִיגֶע זַאךְ; וֶוען מֶענְטְשְׁן וָואלְטְן גֶעוואוּסְט וָואס בְּרֶסְלֶב אִיז, צוּ וָואס מֶען אִיז זוֹכֶה וֶוען מֶען וֶוערְט מְקוֹרָב צוּם רֶבִּי'ן וָואלְטְן אַלֶע גֶעקוּמֶען צוּם רֶבִּי'ן, אָפְּגֶערֶעדְט צוּ וָואס מֶען אִיז זוֹכֶה אוֹיבְן אִין הִימְל, דֶער הֵיילִיגֶער רֶבִּי הָאט גֶעזָאגְט (חַיֵּי מוֹהֲרַ"ן, סִימָן שיד): "הַפָּחוּת שֶׁבַּאֲנָשַׁי אֲנִי מוֹלִיךְ אוֹתוֹ בְּדֶרֶךְ שֶׁל צַדִּיק גָּדוֹל מְאֹד", דֶעם קְלֶענְסְטְן פוּן מַיינֶע מֶענְטְשְׁן פִיר אִיךְ אוֹיבְן אִין הִימְל אוֹיף דֶעם וֶועג פוּן גְרוֹיסֶע צַדִּיקִים.

נָאךְ אוֹיף דִי וֶועלְט בְּרֶענְגְט אוּנְז דֶער רֶבִּי צוּ צוּ גָאר גְרוֹיסֶע מַדְרֵיגוֹת; מֶען הֵייבְּט אָן לֶעבְּן מִיטְ'ן אֵייבֶּערְשְׁטְן, אַזוֹי וִוי דֶער רֶבִּי הָאט גֶעזָאגְט (חַיֵּי מוֹהֲרַ"ן, סִימָן שנח): "מִיט יֶעדֶע שִׂיחָה וָואס אִיךְ שְׁמוּעֶס מִיט עֶנְק קֶען מֶען זַיין אַן עֶרְלִיכֶער אִיד, אוּן נִישְׁט סְתַּם אַן עֶרְלִיכֶער אִיד נָאר אַן עֶרְלִיכֶע אִיד אַזוֹי וִוי אִיךְ מַיין אַן עֶרְלִיכֶער אִיד", אוּן רֶבִּי נָתָן זָאגְט: "וְגַם אֲפִלּוּ עַכְשָׁו כְּשֶׁלּוֹמְדִין דְּבָרָיו הַקְּדוֹשִׁים יֵשׁ לָהֶם גַּם כֵּן כֹּחַ גָּדוֹל לְעוֹרֵר לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לִזְכּוֹת לְדַרְכֵי ה' בֶּאֱמֶת, לְמִי שֶׁיָּשִׂים לִבּוֹ הֵיטֵב לִדְבָרָיו וּלְשִׂיחוֹתָיו הַקְּדוֹשִׁים הַנֶּאֱמָרִים בְּזֶה הַסֵּפֶר, וּבִשְׁאָר סְפָרָיו הַקְּדוֹשִׁים", דֶעם רֶבִּינְ'ס סְפָרִים פַארְמָאגְן אַ מוֹרָא'דִיגְן כֹּחַ צוּ מְעוֹרֵר זַיין אַ מֶענְטְשׁ צוּ דִינֶען דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן; אִין יֶעדֶע שְׁמוּעֶס פוּן רֶבִּי'ן לִיגְן גֶעוַואלְדִיגֶע עֵצוֹת אוּן הַדְרָכוֹת פַארְ'ן לֶעבְּן.

אוֹיף דַיין פְרַאגֶע: 'וִוי הֵייבְּט מֶען אָן מִיט חִינוּךְ וְכוּ''; חִינוּךְ הֵייבְּט זִיךְ אָן בַּיי זִיךְ אַלֵיינְס, וֶוען עֶלְטֶערְן פִירְן זִיךְ מִיט יִרְאַת שָׁמַיִם, מֶען לֶעבְּט מִיט לִיבְּשַׁאפְט, מִיט שִׂמְחָה - דֶעמָאלְט גֵייט עֶס אַרִיבֶּער צוּ דִי קִינְדֶער; דוּרְכְדֶעם וֶועלְן זֵיי אוֹיךְ

זַיין פְרֵיילִיכֶע קִינְדֶער, זֵיי וֶועלְן לִיבּ הָאבְּן צוּ זַיין אִידְן. וֶוען עֶס אִיז אָבֶּער נִישְׁטָא קַיין יִרְאַת שָׁמַיִם בַּיי דִי עֶלְטֶערְן, מֶען הָאט זִיךְ נִישְׁט לִיבּ, מֶען קְרִיגְט זִיךְ, מֶען טוּט דִי מִצְוֹת אָן שִׂמְחָה, אַלֶעס אִיז אָנְגֶעצוֹיגְן - דֶעמָאלְט ווילְן נִישְׁט דִי קִינְדֶער גֵיין אִין זֵייעֶרֶע וֶועגְן, זֵיי וֶועלְן זִיךְ זוּכְן אַן אַנְדֶערֶע סָארְט לֶעבְּן.

קִינְדֶער ווילְן לִיבְּשַׁאפְט אִין לֶעבְּן, קִינְדֶער ווילְן אַ פְרֵיילִיכֶע לֶעבְּן; וֶוען זֵיי בַּאקוּמֶען דָאס אִין שְׁטוּבּ דֶעמָאלְט וֶועלְן זֵיי נָאכְגֵיין דֶעם וֶועג, זֵיי וֶועלְן בְּלַייבְּן עֶרְלִיךְ, ווידֶערְאוּם וֶוען זֵיי גֶעפִינֶען דָאס נִישְׁט אִין שְׁטוּבּ וֶועלְן זֵיי זוּכְן אוּן נִישְׁטֶערְן בִּיז זֵיי וֶועלְן טְרֶעפְן לִיבְּשַׁאפְט אוּן וַוארֶעמְקֵייט, עֶס קֶען זַיין אַז דָאס וֶועט זֵיי בְּרֶענְגֶען צוּ נִישְׁט גוּטֶע פְּלֶעצֶער.

בְּנוֹגֵעַ וֶוען דָאס קִינְד שְׁטֵייט אוֹיף וְכוּ׳; עֶס מַאכְט זִיךְ בַּיי אַסַאךְ מֶענְטְשְׁן, נִישְׁט נָאר בַּיי קִינְדֶער, אַז וֶוען מֶען שְׁטֵייט אוֹיף פוּן אַ קוּרְצֶע שְׁלָאף אִיז מֶען צֶעטוּמְלְט אוּן נִישְׁט רוּאִיג, עֶס נֶעמְט צַייט בִּיז מֶען דֶערְוֶועקְט זִיךְ אִינְגַאנְצְן.

בְּנוֹגֵעַ הֶערְן נֵייעֶס; עֶס וֶוענְדְט זִיךְ אִינֶעם מֶענְטְשׁ, רוֹבּ מֶענְטְשְׁן וֶוערְן מֶער צֶעטוּמְלְט אוּן דֶערְשְׁרָאקְן פוּן הֶערְן נֵייעֶס. אַז דִי נֵייעֶס גֶעבְּט דִיר אַבִּיסְל כֹּחַ, עֶס לִיפְטֶערְט דִיר אוֹיס - קֶענְסְטוּ עֶס הֶערְן.

דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער זָאל הֶעלְפְן זָאלְסְט הָאבְּן הַצְלָחָה אִין אַלֶע עִנְיָנִים.

...

וֶועלְכֶע סָארְט חָתָן זָאל אִיךְ זוּכְן פַאר מַיין טָאכְטֶער?

שְׁאֵלָה:

לְכָבוֹד דֶער רֹאשׁ יְשִׁיבָה שְׁלִיטָ"א,

אִיךְ זוּךְ הִילְף אִין שָׁלוֹם בַּיִת; מַיין עֶלְטְסְטֶע טָאכְטֶער אִיז אַכְצְן יָאר אַלְט, אוּן אִיךְ מִיט מַיין ווייבּ הָאבְּן חִלּוּקֵי דֵעוֹת וָואס פַאר אַ סָארְט חָתָן מֶען זָאל זוּכְן.

מַיין ווייבּ וויל אַ מָאדֶערְנֶער מִיט אַ קְנֵייטְשׁ הוּט אוּן קוּרְצֶע רֶעקְל, זִי וויל עֶר זָאל נִישְׁט זַיין חֲסִידִישׁ אוּן נִישְׁט צוּ פְרוּם, זִי זָאגְט אַז חֲסִידִים זֶענֶען אַלְטְמָאדִישׁ, נִישְׁט עֶרְלִיךְ אוּן נִישְׁט צוּגֶעשְׁטֶעלְט צוּ דִי הַיינְטִיגֶע צַייט. אִיךְ וויל אָבֶּער אַ הֵיימִישְׁן אִינְגֶערְמַאן וָואס בַּאלַאנְגְט צוּ אַ חֲסִידוּת אָדֶער חֲבוּרָה פוּן עוֹבְדֵי הַשֵּׁם אוּן זוּכְט וַוייטֶער זִיךְ מְחַזֵּק צוּ זַיין אוּן נִישְׁט וֶוערְן אַ פַארְגֶרֶעבְּטֶער בַּעַל הַבַּיִת נָאךְ זַיין חֲתוּנָה, אֵיינֶער וָואס וַוארְפְט נִישְׁט אַרוֹיס דֶער מְסוֹרֶת אָבוֹת, אִיךְ וויל אַ אִינְגֶערְמַאן מִיט אַ סַאמֶעטֶענֶע הוּט. וָואס טוּט מֶען?

יְיַשֶׁר כֹּחַ

תְּשׁוּבָה:

בְּעֶזְרַת ה׳ יִתְבָּרַךְ - יוֹם ב׳ פַּרְשַׁת דְּבָרִים, כ״ח תַּמּוּז, שְׁנַת תש״פ לִפְרָט קָטָן

לִכְבוֹד ... נֵרוֹ יָאִיר, אוֹיסְטְרַאלְיֶע.

אִיךְ הָאבּ עֶרְהַאלְטְן דַיין בְּרִיוו.

אַוַדַאי אִיז חֲסִידִישֶׁע קְלֵיידֶער זֵייעֶר אַ גְרוֹיסֶע זַאךְ; אַ סַאמֶעטֶענֶע הוּט אִיז זֵייעֶרֶע אַ שֵׁיינֶע מַלְבּוּשׁ, אוּן אַ שְׁטְרַיימְל אִיז זֵייעֶר אַ גוּטֶע זַאךְ, אָבֶּער נִישְׁט דָאס אִיז קוֹבֵעַ צִי דֶער מֶענְטְשׁ אִיז אַן עֶרְלִיכֶער אִיד אָדֶער נִישְׁט. מֶען קֶען נֶעמֶען אַן אֵיידֶעם מִיט אַ סַאמֶעטֶענֶע הוּט, מִיט שְׁטְרַיימְל בֶּעקִיטְשֶׁע אוּן מֶען קֶען מֵיינֶען אַז דָאס אִיז עֶפֶּעס אַ חֲסִידִישֶׁער אִינְגֶערְמַאן, בִּיז דֶערְוַוייל אִיז דָאס סְתַּם אַ פַּארְשְׁטֶעלַאכְץ (אַ קַאסְטִיוּם); אִינֶעוֵויינִיג אִיז מֶען אוֹיסְגֶעלָאשְׁן, אָנְגֶעפּוּלְט מִיט זִינְד רַחֲמָנָא לִצְלָן. אַזוֹי אוֹיךְ קֶען מֶען טְרֶעפְן טֵייעֶרֶע פְלַאם פֵייעֶרְדִיגֶע אִינְגֶעלַייט וָואס לֶעבְּן מִיט דִי תּוֹרָה, לֶעבְּן מִיטְ׳ן אֵייבֶּערְשְׁטְן, זֶענֶען מְדַקְדֵק אוֹיף יֶעדֶע מִנְהָג יִשְׂרָאֵל - אָנֶעם שְׁטְרַיימְל אוּן אָנֶעם סַאמֶעטֶענֶעם הוּט.

דַיין וַוייבּ אִיז נִישְׁט גֶערֶעכְט מִיט דֶעם וָואס זִי רֶעדְט שְׁלֶעכְטְס אוֹיף חֲסִידִישֶׁע אִידְן, אַז מִיר זֶענֶען נִישְׁט עֶרְלִיךְ חַס וְשָׁלוֹם, אָבֶּער מִיטְ׳ן טַעֲנָה׳עֶן וֶועסְטוּ אִין עֶרְגֶעץ נִישְׁט אָנְקוּמֶען, דוּ וֶועסְט נָאר עֶרְגֶער מַאכְן.

פָאלְג מִיר, לָאז אָפּ דִי וִויכּוּחִים, קְרִיג זִיךְ נִישְׁט אִין שְׁטוּבּ מִיט דַיין וַוייבּ אוּן קִינְדֶער; דוּ בֶּעט דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן אַז דוּ זָאלְסְט זוֹכֶה זַיין צוּ עֶרְלִיכֶע קִינְדֶער, קִינְדֶער וָואס וֶועלְן דִינֶען דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן, קִינְדֶער מִיט אֱמוּנַת צַדִיקִים, קִינְדֶער צַדִיקִים - וֶועט דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער מַאכְן גְרוֹיסֶע נִיסִים.

קְרִיג זִיךְ נִישְׁט מִיט דַיין וַוייבּ; זָאלְסְט קֵיינְמָאל נִישְׁט טַעֲנָה׳עֶן מִיט אִיר. מוֹהֲרָא״שׁ הָאט אוּנְז גֶעלֶערְנְט: ״מִיט אַ וַוייבּ טַעֲנָה׳ט מֶען נִישְׁט״; אַנְשְׁטָאט זִיךְ אוֹיפְעֶסְן דָאס גֶעזוּנְט זָאלְסְטוּ בֶּעטְן דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן אוּן דוּרְךְ תְּפִלָּה וֶועסְטוּ אַלֶעס בַּאקוּמֶען.

דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער זָאל הֶעלְפְן זָאלְסְט הָאבְּן הַצְלָחָה אִין אַלֶע עִנְיָנִים.

...

וִוי אַזוֹי בְּרֶענְגְט מֶען צוּרִיק דִי קִינְדֶער נָאךְ דִי אִיבֶּערְלֶעבֶּענִישְׁן פוּן קָארָאנֶע?

שְׁאֵלָה:

לִכְבוֹד דֶער רֹאשׁ יְשִׁיבָה שְׁלִיטָ"א,

אִיךְ בִּין אַ מְלַמֵּד אִין בְּרוּקְלִין פַאר עֶלְטֶערֶע קִינְדֶער, מֶען הַאלְט יֶעצְט נָאךְ דִי שְׁוֶוערֶע אִיבֶּערְלֶעבֶּענִישְׁן פוּן קָארָאנֶע, דִי קִינְדֶער זֶענֶען בָּרוּךְ הַשֵּׁם צוּרִיק אִין חֵדֶר, אָבֶּער עֶס אִיז זֵייעֶר שְׁוֶוער צוּ לֶערְנֶען יֶעצְט מִיט זֵיי, עֶס שְׁפִּירְט זִיךְ אַ שְׁטַארְקֶע הֶפְקֵרוּת אִין קְלַאס, נִישְׁט אַז דִי קִינְדֶער זֶענֶען מְחוּצְפִּים, נָאר פָּשׁוּט זֵיי זֶעעֶן אוֹיס וִוי קְרִיגְ'ס גֶעלִיטֶענֶע; זֵיי זֶענֶען גֶעזֶעסְן אִינְדֶערְהֵיים צֶעקְוֶועטְשְׁט פַאר עֶטְלִיכֶע חֳדָשִׁים, אָן צוּ לֶערְנֶען גֶעהֶערִיג, אוּן אַסַאךְ עֶלְטֶערְן הָאבְּן אוֹיךְ גֶעגֶעבְּן פַאר דִי קִינְדֶער עֶלֶעקְטֶערָאנִישֶׁע כֵּלִים וָואס הָאט אַוֶועקְגֶענוּמֶען זֵייעֶר מֹחַ, אִיךְ בִּין זֵיי דָן לְכַף זְכוּת אַז זֵיי הָאבְּן נִישְׁט גֶעהַאט קֵיין אַנְדֶערֶע אוֹיסְוֶועג, אָבֶּער לְמַעֲשֶׂה הָאט דָאס גָאר שְׁטַארְק אַפֶעקְטִירְט דִי קִינְדֶער, אַז זֵיי קֶענֶען כִּמְעַט נִישְׁט צוּלֵייגְן קָאפּ צוּ וָואס מֶען לֶערְנְט.

אִיךְ וֵוייס נִישְׁט וָואס טוּט זִיךְ אִין אַנְדֶערֶע קְלַאסְן אוּן אִין אַנְדֶערֶע חֲדָרִים, אָבֶּער אִיךְ קֶען זִיךְ פָּשׁוּט נִישְׁט קֵיין עֵצָה גֶעבְּן בַּיי מִיר אִין קְלַאס, דִי קִינְדֶער הָאבְּן זִיךְ גֶעפְרֵיידְט צוּרִיק צוּ קוּמֶען צוּ אַ נָארְמַאלֶע סֵדֶר אוּן הֶערְן עֶפֶּעס אַ אִידִישׁ וָוארְט, אָבֶּער זֵייעֶר מֹחַ אִיז נִישְׁטָא.

אִיךְ דֶערְצֵייל זֵיי אַסַאךְ מַעֲשִׂיּוֹת פוּן צַדִּיקִים אוּן דָאס גֶעבְּט זֵיי סִיפּוּק, אִיךְ זוּךְ אָבֶּער אַ וֶועג וִוי אַזוֹי אִיךְ זָאל זֵיי קֶענֶען צוּרִיק בְּרֶענְגֶען אוֹיךְ צוּ קֶענֶען לֶערְנֶען אַבִּיסְל תּוֹרָה.

יְיַשֶׁר כֹּחַ

תְּשׁוּבָה:

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ - יוֹם ב' פָּרָשַׁת דְּבָרִים, כ"ח תַּמּוּז, שְׁנַת תש"פ לִפְרַט קָטָן

לִכְבוֹד ... נֵרוֹ יָאִיר.

אִיךְ הָאב עֶרְהַאלְטְן דַיין בְּרִיוו.

יֶעצְט אִיז דֶער דוֹר זֵייעֶר גֶעפַאלְן, וִויפִיל דֶער דוֹר אִיז גֶעוֶוען גֶעפַאלְן אִיז יֶעצְט גֶעוָוארְן פַּחַד פְּחָדִים; עֶס גֵייט אַרִיבֶּער אַזֶעלְכֶע נִסְיוֹנוֹת אוֹיף קִינְדֶער, בַּחוּרִים אוּן מֵיידְלֶעךְ, קֵיינֶער קֶען גָארְנִישְׁט חָלוֹמְ'עֶן וָואס פַאר אַ נִסְיוֹנוֹת זֵיי הָאבְּן. זֵיי פַאלְן אִין שְׁמִירַת עֵינַיִם, זֵיי פַאלְן אִין קְדוּשָּׁה, זֵיי פַאלְן אַרַיין אִין פְּגַם הַבְּרִית - הוֹצָאַת זֶרַע לְבַטָּלָה רַחֲמָנָא לִצְלַן, זֵיי וֶוערְן פַארְבְּרֶענְט פוּן תַּאֲוֹת נִיאוּף. זֵיי ווִילְן זַיין גוּט אָבֶּער זֵיי זֶעעֶן נִישְׁט קֵיין וֶועג פַאר זִיךְ; אַ אִינְגְל קֶען הַיינְטִיגֶע

טֶעג זֶען אִין אֵיין מִינוּט אַזֶעלְכֶע שְׁמוּץ וָואס מֶען הָאט אַמָאל נִישְׁט גֶעקֶענְט זֶען אִין טוֹיזְנְט יָאר, אַלֶע מַגִּידֵי שִׁיעוּרִים און רָאשֵׁי יְשִׁיבוֹת שְׁרֵייעֶן אַז זֵיי זֶעעֶן נִישְׁט קַיין וֶועג וַוייטֶער מִיט דִי יוּגְנְט.

יֶעצְט אִיז אַ צַייט וָואס מֶען דַארְף פַארְשְׁפְּרֵייטְן דֶעם הֵיילִיגְן רֶבִּי'ן פַאר אַלֶעמֶען; דֶער רֶבִּי הָאט אַ וֶועג צוּ רַאטֶעוֶוען דֶעם גַאנְצְן דוֹר, דֶער רֶבִּי וַוייזְט דִי רַחְמָנוּת פוּנֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן, ווי דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער וַוארְט מֶען זָאל צוּרִיק קוּמֶען צוּ אִים, מֶען זָאל תְּשׁוּבָה טוּן.

לֵייג אַרַיין אִין דַיינֶע תַּלְמִידִים אֱמוּנָה; דֶערְצֵייל זֵיי מַעֲשִׂיּוֹת פוּן צַדִּיקִים, ווי זֵיי הָאבְּן גֶעלֶעבְּט מִיטְ'ן אֵייבֶּערְשְׁטְן, (דַארְפְסְט נִישְׁט רֶעדְן אִין נָאמֶען פוּן רֶבִּי'ן), דָאס וֶועט אוֹיפְפְלַאמֶען זֵייעֶר הַארְץ זֵיי זָאלְן אוֹיךְ וֶועלְן זַיין עֶרְלִיךְ און הֵיילִיג. רֶעד צוּ זֵיי זֵיי זָאלְן זַיין הֵיילִיג און זִיךְ הִיטְן דִי אוֹיגְן; דוּ קֶענְסְט נִישְׁט וִויסְן וָואס דִי וֶוערְטֶער וָואס דוּ פְלַאנְצְט יֶעצְט אַיין וֶועט טוּן מִיט זֵיי שְׁפֶּעטֶער, אַמָאל הֶערְט אַ קִינְד פוּן זַיין מְלַמֵּד אַ וָוארְט פוּן יִרְאַת שָׁמַיִם און דָאס בַּאגְלֵייט אִים זַיין גַאנְץ לֶעבְּן.

אוֹיךְ זָאלְסְטוּ זֵיי לֶערְנֶען זֵיי זָאלְן נִישְׁט פּוֹגֵם זַיין בִּבְרִית קוֹדֶשׁ; לֵייג אַרַיין אִין זֵיי אַ פַּחַד זֵיי זָאלְן נִישְׁט אָנְרִירְן דֶעם אוֹת בְּרִית קוֹדֶשׁ, זָאג זֵיי אַז מֶען לַיידְט אַ גַאנְץ לֶעבְּן אוֹיב מֶען הִיט זִיךְ נִישְׁט. ווי יוּנְגֶער מֶען גֶעווֹאוֹינְט אַיין קִינְדֶער זֵיי זָאלְן זַיין הֵיילִיג - אִיז זֵיי גְרִינְגֶער, עֶס וֶוערְט בַּיי זֵיי וִוי אַ טֶבַע צוּ זַיין הֵיילִיג.

אוֹיךְ זָאלְסְטוּ זֵיי לֶערְנֶען זִיךְ אַכְטוּנְג צוּ גֶעבְּן פוּן מְנֻוָּלִים; לֶערְן זֵיי אוֹיס אַז מֶען קֶען קֵיינֶעם נִישְׁט גֶעטְרוֹיעֶן, עֶס קֶען אַמָאל זַיין אַ מֶענְטְשׁ וָואס זֶעט אוֹיס פוּן אִינְדְרוֹיסְן וִוי אַ חָשׁוּבֶ'ער מֶענְטְשׁ, אַ פֶּעטֶער, אַ בְּרוּדֶער אָדֶער גָאר אַ זֵיידֶע - נִישְׁט קַיין נַפְקָא מִינָהּ, מֶען דַארְף אוֹיסְלֶערְנֶען פַאר אַ קִינְד: "קֵיינֶער טָאר דִיךְ נִישְׁט אָנְרִירְן און זִיךְ שְׁפִּילְן מִיט דִיר, קֵיינֶער טָאר דִיר נִישְׁט אָנְכַאפְּן דֶעם אוֹת בְּרִית קוֹדֶשׁ".

עֶס אִיז שְׁוֶוער צוּ רֶעדְן פוּן דֶעם און עֶס אִיז נִישְׁט אַנְגֶענֶעם צוּ שְׁרַייבְּן פוּן דֶעם, אָבֶער מֶען מוּז רֶעדְן פוּן דֶעם; אַ מְלַמֵּד דַארְף וִויסְן אַז עֶס לִיגְט אוֹיף אִים אַ גְרוֹיסֶע אַחְרָיוּת אַז דַיינֶע תַּלְמִידִים זָאלְן זַיין עֶרְלִיךְ און גֶעזוּנְט, אוֹיב מֶען רֶעדְט נִישְׁט צוּ דִי קִינְדֶער, מֶען גְרֵייט זֵיי נִישְׁט אָן - בַּאקוּמְט מֶען נָאכְדֶעם אַ גְרוֹיסֶער עוֹנֶשׁ. אַזוֹי וִוי דִי מַעֲשֶׂה וָואס אֵלִיָּהוּ הַנָּבִיא הָאט דֶערְצֵיילְט (תַּנָּא דְּבֵי אֵלִיָּהוּ רַבָּה, פֶּרֶק יח): "אִיךְ בִּין אַמָאל גֶעגַאנְגֶען אִין אַ שְׁטָאט אִין חוּץ לָאָרֶץ, אִין בָּבֶל און אִיךְ הָאב

גֶעטְרָאפְן אַ מְלַמֵּד וָואס הָאט גֶעהַאט זֵייעֶר אַסַאךְ תַּלְמִידִים - צְוֵויי הוּנְדֶערְט תַּלְמִידִים אִין דִי יָארְגֶענְג פוּן אַכְצְן בִּיז צְוָואנְצִיג יָאר, נָאךְ אַ יָאר בִּין אִיךְ צוּרִיק גֶעקוּמֶען צוּ דֶעם שְׁטָאט אוּן אִיךְ הָאבּ נִישְׁט גֶעקֶענְט טְרֶעפְן דֶעם מְלַמֵּד, הָאט מֶען מִיר גֶעזָאגְט אַז דֶער מְלַמֵּד אִיז שׁוֹין גֶעשְׁטָארְבְּן; אַלֶע זֶענֶען גֶעשְׁטָארְבְּן, זַיין וַוייבּ, זַיינֶע קִינְדֶער אוּן אַלֶע תַּלְמִידִים, אוּן עֶס זֶענֶען נָאר אִיבֶּערְגֶעבְּלִיבְּן אַפָּאר יוּנְגֶע תַּלְמִידִים, 'וְהָיִיתִי בּוֹכֶה וּמִתְאַנֵּחַ עֲלֵיהֶם', הָאבּ אִיךְ אָנְגֶעהוֹיבְּן זֵייעֶר שְׁטַארְק צוּ וֵויינֶען, טְרַאכְטְנְדִיג צוּ מִיר: 'פַארְוָואס אִיז דֶער מְלַמֵּד, זַיין מִשְׁפָּחָה מִיט דִי תַּלְמִידִים - גֶעשְׁטָארְבְּן?' בִּיז עֶס אִיז גֶעקוּמֶען צוּ מִיר אַ מַלְאָךְ פוּן הִימְל אוּן מִיר גֶעפְרֶעגְט: 'אֵלִיָּהוּ, פַארְוָואס וֵויינְסְטוּ?' הָאבּ אִיךְ אִים גֶעעֶנְטְפֶערְט: 'צִי דֶען זָאל אִיךְ נִישְׁט וֵויינֶען, אַז דִי אַלֶע זֶענֶען גֶעשְׁטָארְבְּן?' הָאט מִיר דֶער מַלְאָךְ גֶעזָאגְט: 'וֵויין נִישְׁט אֵלִיָּהוּ', הָאבּ אִיךְ אִים גֶעפְרֶעגְט: 'פַארְוָואס זָאל אִיךְ נִישְׁט וֵויינֶען?' הָאט מִיר דֶער מַלְאָךְ גֶעעֶנְטְפֶערְט: 'וְאָמַר לִי שֶׁהֵן הָיוּ עוֹשִׂין דְּבָרִים מְכֹעָרִים וּדְבָרִים שֶׁאֵינָן רְאוּיִין, וּמְקוּלְקָלִין בְּעַצְמָם, וְהָיוּ מוֹצִיאִין שִׁכְבַת זֶרַע חִנָּם וְהֵן לֹא הָיוּ יוֹדְעִין בְּעַצְמָן שֶׁהַמִּיתָה מַשִּׂיגָתָן', זֵיי הָאבְּן גֶעטוּן שְׁמוּצִיגֶע מַעֲשִׂים; זֵיי הָאבְּן גֶעטוּן עֲבֵירוֹת אֵיינֶער מִיטְ'ן צְוֵוייטְן, זֵיי הָאבְּן מוֹצִיא גֶעוֶוען זֶרַע לְבַטָּלָה רַחֲמָנָא לִצְלָן, זֵיי הָאבְּן נִישְׁט גֶעוואוּסְט דֶער סוֹף פוּן דִי עֲבֵירָה", זֶעט מֶען פוּן דֶעם דָאס אַחְרַיוּת וָואס לִיגְט אוֹיף מְלַמְּדִים.

וִויפִיל בָּחוּרִים אוּן אִינְגֶעלַייט וֵויינֶען אוּן שְׁרֵייעֶן אַז זֵיי הָאבְּן הַיינְט נִישְׁט קַיין טַעַם אִין לֶעבְּן וַוייל זֵיי זֶענֶען אַרַיין גֶעפַאלְן אִין דִי עֲבֵירָה; קֵיינֶער הָאט זֵיי נִישְׁט אָנְגֶעגְרֵייט פוּן פָארְאוֹיס זֵיי זָאלְן זִיךְ הִיטְן אוּן נִישְׁט זִינְדִיגְן אִין פְּגַם הַבְּרִית, זֵיי זֶענֶען נֶעבֶּעךְ נִישְׁט שׁוּלְדִיג, מֶען הָאט זֵיי נִישְׁט אָנְגֶעגְרֵייט.

אַז דִי קִינְדֶער וֶועלְן זַיין הֵיילִיג אוּן אָפְּגֶעהִיטְן וֶועלְן זֵיי זוֹכֶה זַיין צוּ לֶערְנֶען אוּן דַאוֶונֶען; דוּ זֶעֶ אַז דֶער פוּנְדַאמֶענְט זָאל זַיין גוּט.

דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער זָאל הֶעלְפְן זָאלְסְט הָאבְּן הַצְלָחָה אִין אַלֶע עִנְיָנִים.

...

פַארְוָואס הֶעלְפְט מִיר נִישְׁט דִי תּוֹרָה אוּן תְּפִלָּה?

שְׁאֵלָה:

לִכְבוֹד דֶער רֹאשׁ יְשִׁיבָה שְׁלִיטָ"א,

אִיךְ וויל צום עֶרְשְׁט זִיךְ בַּאדַאנְקֶען פַאר אַלֶע עֵצוֹת אין עֲבוֹדַת הַשֵּׁם, און אויף אַלֶע חִיזוּק, דֶער רֹאשׁ יְשִׁיבָה שְׁלִיטָ"א הָאט מַמָּשׁ גֶערַאטֶעוֶועט מַיין לֶעבְּן.

דֶער רֹאשׁ יְשִׁיבָה זָאגְט בַּיי דִי שִׁיעוּרִים אַז דִי בֶּעסְטֶע עֵצָה גֶערַאטֶעוֶועט צוּ וֶוערְן פוּן דִי הַארְבֶּע עֲבֵירָה פוּן פְּגַם הַבְּרִית - הוֹצָאַת זֶרַע לְבַטָּלָה רַחֲמָנָא לִיצְלָן, אִיז צוּ לֶערְנֶען דֶעם דַף גְמָרָא און צוּ רֶעדְן צום אֵייבֶּערְשְׁטְן. אִיךְ פְּרוּבִּיר אָבֶּער דָאס צוּ טוּן און עֶס הֶעלְפְט מִיר נִישְׁט צוּפִיל. וָואס קֶען אִיךְ טוּן?

אוֹיךְ וויל אִיךְ פְרֶעגְן, אִיךְ בִּין אַ גְרוּשׁ און מַיין מַאמֶע וויל אִיךְ זָאל גֵיין אויף טֶערֶעפִּי. אִיךְ הֶער אָבֶּער פוּנֶעם רֹאשׁ יְשִׁיבָה כְּסֵדֶר אַז טֶערֶעפִּי הֶעלְפְט נִישְׁט, עֶס אִיז נָאר אַ וֶועג אַרוֹיסְצוּשְׁלֶעפְּן גֶעלְט. וָואס זָאל אִיךְ טוּן?

יְיַשֶׁר כֹּחַ

תְּשׁוּבָה:

בְּעֶזְרַת ה׳ יִתְבָּרַךְ - יוֹם ב׳ פַּרְשַׁת דְבָרִים, כ״ח תַּמּוּז, שְׁנַת תש״פ לִפְרָט קָטָן

לְכָבוֹד ... נֵרוֹ יָאִיר.

אִיךְ הָאבּ עֶרְהַאלְטְן דַיין בְּרִיווּ.

נִישְׁט אִיךְ זָאג דָאס, דֶער הֵיילִיגֶער רֶבִּי זָאגְט דָאס; דֶער הֵיילִיגֶער רֶבִּי זָאגְט (לִיקּוּטֵי מוֹהֲרַ״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן רִיד): ״תַּלְמוּד בְּגִימַטְרִיָּא אוֹתִיּוֹת שֶׁל שְׁמָהּ לִילִית, עַל כֵּן יֵשׁ כֹּחַ בְּלִמּוּד הַתַּלְמוּד לְהַכְנִיעַ אוֹתָהּ״, תַּלְמוּד בַּאטְרֶעפְט דִי זֶעלְבֶּע ווִי דֶער נָאמֶען פוּן דִי קְלִיפָּה וָואס מַאכְט אַ מֶענְטְשׁ זִינְדִיגְן אִין פְּגַם הַבְּרִית, וֶוען מֶען לֶערְנְט גְמָרָא אִיז מֶען מַכְנִיעַ דִי קְלִיפָּה, מֶען וֶוערְט גֶערַאטֶעוֶועט פוּן אַרָאפּ פַאלְן אִין דִי עֲבֵירָה.

נָאךְ זָאגְט דֶער רֶבִּי (שִׂיחוֹת הָרַ״ן, סִימָן יט): ״אֲפִילּוּ אוֹתָן הָאֲנָשִׁים הָרְחוֹקִים מִן הַקְּדֻשָּׁה מְאֹד, שֶׁנִּלְכְּדוּ בִּמְצוּדָה רָעָה, עַד שֶׁרְגִילִין בַּעֲבֵרוֹת חַס וְשָׁלוֹם רַחֲמָנָא לִצְלָן״, אֲפִילוּ אַ מֶענְטְשׁ וָואס אִיז זֵייעֶר וַוייט פוּן קְדוּשָׁה, עֶר טוּט עֲבֵירוֹת רַחֲמָנָא לִצְלָן און עֶר אִיז שׁוֹין אַרָאפּ גֶעפַאלְן אִין שְׁאוֹל תַּחְתִּית, ״אַף עַל פִּי כֵן, הַכֹּחַ שֶׁל הַתּוֹרָה גָּדוֹל כָּל כָּךְ, עַד שֶׁיְּכוֹלָה לְהוֹצִיא אוֹתָם מִן הָעֲבֵרוֹת שֶׁרְגִילִין בָּהֶם חַס וְשָׁלוֹם. וְאִם יַעֲשׂוּ לָהֶם חֹק קָבוּעַ וְחִיּוּב חָזָק לִלְמֹד בְּכָל יוֹם וָיוֹם כָּךְ וְכָךְ, יִהְיֶה אֵיךְ שֶׁיִּהְיֶה, בְּוַדַּאי יִזְכּוּ לָצֵאת מִמְּצוּדָתָם הָרָעָה עַל יְדֵי הַתּוֹרָה, כִּי כֹּחַ הַתּוֹרָה גָּדוֹל מְאֹד״, אוֹיבּ וֶועט עֶר זִיךְ מַאכְן אַ קְבִיעוּת צוּ לֶערְנֶען יֶעדְן טָאג ״כָּךְ וְכָךְ״, וֶועט עֶר סוֹף כָּל סוֹף אַרוֹיס גֵיין פוּן זַיין בְּלָאטֶע, ווַייל דִי כֹּחַ פוּן תּוֹרָה אִיז אַזוֹי גְרוֹיס,

אַז עֶס נֶעמְט אַרוֹיס דֶעם מֶענְטְשׁ פוּן זַיין שְׁלֶעכְטְס.

וֶוען דֶער רֶבִּי הָאט גֶעזָאגְט דֶעם שְׁמוּעֶס, הָאט רֶבִּי נָתָן גֶעפְרֶעגְט דֶעם רֶבִּי'ן (חַיֵּי מוֹהֲרַ"ן, סִימָן תקעג): "צִי תּוֹרָה קֶען אוֹיךְ הֶעלְפְן אַזַא אֵיינֶעם וָואס פַאלְט אַרָאפּ אִין דִי עֲבֵירָה פוּן פְּגַם הַבְּרִית - הוֹצָאַת זֶרַע לְבַטָּלָה, רַחֲמָנָא לִצְלָן?" הָאט דֶער רֶבִּי גֶעשְׁרִיגְן אוֹיף אִים אוּן גֶעזָאגְט: "דוּ וֵוייסְט וִוי גְרוֹיס דֶער כֹּחַ פוּן תּוֹרָה אִיז? תּוֹרָה אִיז הֶעכֶער פוּן אַלֶעס, אֲפִילוּ אַ מֶענְטְשׁ אִיז גֶעפַאלְן אִין דִי עֲבֵירָה פוּן פְּגַם הַבְּרִית - הוֹצָאַת זֶרַע לְבַטָּלָה, רַחֲמָנָא לִצְלָן, אוֹיב עֶר וֶועט לֶערְנֶען תּוֹרָה וֶועט אִים דִי תּוֹרָה אַרוֹיס נֶעמֶען פוּן דִי בְּלָאטֶע".

דֶערִיבֶּער בֶּעט אִיךְ דִיר זֵייעֶר זָאלְסְט זִיךְ שְׁטַארְקְן וַוייטֶער צוּ לֶערְנֶען דִי הֵיילִיגֶע תּוֹרָה, דָאס וֶועט דִיר אַרוֹיסְנֶעמֶען פוּן דַיין שְׁלֶעכְטֶע גֶעוואוֹינְהֵייט, דוּ וֶועסְט אוֹיפְהֶערְן פַאלְן אִין דִי עֲבֵירָה. בִּזְכוּת וָואס דוּ לֶערְנְסְט תּוֹרָה וֶועסְטוּ טְרֶעפְן בְּקָרוֹב אַ גוּטֶע שִׁידוּךְ, דוּ וֶועסְט קֶענֶען דַיין אָפְּגֶעהִיטְן.

בְּנוֹגֵעַ טֶערֶעפִּי; עֶנְדֶערְשׁ פָאלְג דֶעם רֶבִּי'ן מִיט הִתְבּוֹדְדוּת, גֵיי יֶעדְן טָאג הִתְבּוֹדְדוּת. מַאךְ זִיךְ אַ צַייט זִיךְ אוֹיסְצוּרֶעדְן צוּם אֵייבֶּערְשְׁטְן, אִין אָנְהֵייבּ וֶועט דִיר דָאס זַיין שְׁוֶוער, וַוייל וֶוען מֶען זִינְדִיגְט אִין דִי עֲבֵירָה פוּן פְּגַם הַבְּרִית - הוֹצָאַת זֶרַע לְבַטָּלָה וֶוערְט פַארְלָאשְׁן דִי אֱמוּנָה, מֶען שְׁפִּירְט נִישְׁט דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן אוּן מֶען קֶען נִישְׁט רֶעדְן צוּ אִים, אָבֶּער אַז מֶען בְּרֶעכְט עֶס דוּרְךְ, מֶען נֵייט זִיךְ צוּ דֶעם - וֶוערְט מִיט דִי צַייט אוֹיפְגֶעבּוֹיט דִי אֱמוּנָה.

דַארְפְסְט זִיךְ נִישְׁט קְרִיגְן מִיט דַיין מַאמֶע; זָאג אִיר אַז דוּ וֶועסְט גֵיין צוּ אַ טֶערֶעפִּיסְט, אַזוֹי וֶועט זִי נִישְׁט הָאבְּן קַיין צַעַר פוּן דִיר אוּן אַנְשְׁטָאט גֵיין רֶעדְן צוּ אַ בָּשָׂר וָדָם, וָואס נִישְׁט נָאר עֶר קֶען דִיר נִישְׁט הֶעלְפְן, עֶר קֶען זִיךְ אַלֵיינְס נִישְׁט הֶעלְפְן - אִיז וִוי אַזוֹי קֶען עֶר הֶעלְפְן אַנְדֶערֶע? זָאלְסְטוּ גֵיין רֶעדְן צוּם אֵייבֶּערְשְׁטְן, שְׁמוּעֶס מִיט אִים, דֶערְצֵייל אִים דַיין לֶעבְּן, דֶערְצֵייל אִים דַיינֶע וֵוייטָאגְן אוּן בֶּעט אִים עֶר זָאל רַחֲמָנוּת הָאבְּן אוֹיף דִיר, דוּרְכְדֶעם וֶועט אַרוֹיס גֵיין פוּן דִיר אַלֶע צַעַר אוּן עַגְמַת נֶפֶשׁ.

וֶוען מֶענְטְשְׁן וָואלְטְן גֶעוואוּסְט וָואס הִתְבּוֹדְדוּת אִיז, וִוי גֶעזוּנְט דָאס אִיז פַאר'ן מֶענְטְשׁ, וִוי עֶס שְׁטַארְקְט דֶעם מֶענְטְשׁ - וָואלְטְן אַלֶע אָפְּגֶעלָאזְט דִי פּוֹתְרֵי חֲלוֹמוֹת, יֶעדֶער וָואלְט זִיךְ בַּאשֶׁעפְטִיגְט מִיט דֶעם; דָאס וֶועט זַיין וֶוען מָשִׁיחַ וֶועט קוּמֶען. מָשִׁיחַ וֶועט אַרַיין בְּרֶענְגֶען אַזַא שְׁטַארְקֶע אֱמוּנָה אִין יֶעדְן אֵיינֶעם; אַנְשְׁטָאט גֵיין בֶּעטְן טוֹבוֹת פוּן מֶענְטְשְׁן, אַנְשְׁטָאט רֶעדְן צוּ מֶענְטְשְׁן - וֶועט זִיךְ

יֶעדֶער אֵיינֶער בַּאשֶׁעפְטִיגְן נָאר מִיט אֱמוּנָה, אַזוֹי וִוי עֶס שְׁטֵייט (יְשַׁעְיָה יא, ט): "כִּי מָלְאָה הָאָרֶץ דֵּעָה אֶת ה׳, כַּמַּיִם לַיָּם מְכַסִּים", דִי גַאנְצֶע וֶועלְט וֶועט זַיין פַארְנוּמֶען נָאר מִיט רֶעדְן צוּם אֵייבֶּערְשְׁטְן; דָאס קֶען מֶען שׁוֹין יֶעצְט זוֹכֶה זַיין, דֶער רֶבִּי לֶערְנְט מִיט אוּנְז מִיר זָאלְן נִישְׁט גֵיין צוּ קֵיינֶעם אוּן נִישְׁט נָאכְלוֹיפְן קֵיינֶעם - נָאר גֵיין צוּם אֵייבֶּערְשְׁטְן.

דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער זָאל הֶעלְפְן זָאלְסְט הָאבְן הַצְלָחָה אִין אַלֶע עִנְיָנִים.

...

וָואס טוּ אִיךְ אַז מַיין מַאן ווִיל מִיר נִישְׁט גֶעבְן קַיין גֶעלְט?

שְׁאֵלָה:

לְכָבוֹד דֶער רֹאשׁ יְשִׁיבָה שְׁלִיטָ"א,

וָואס קֶען אִיךְ טוּן אַז אִיךְ בֶּעט גֶעלְט פוּן מַיין מַאן אוּן עֶר גֶעבְּט מִיר נִישְׁט? אִיךְ בֶּעט אִים שֵׁיינֶערְהֵייט אוּן עֶר זָאגְט מִיר אַז עֶר הָאט נִישְׁט, אִיךְ זֶע אָבֶער אַז פַאר זַיינֶע זַאכְן הָאט עֶר יָא גֶעלְט, נָאר וֶוען אִיךְ בֶּעט אִים הָאט עֶר נִישְׁט פַאר מִיר, דָאס מַאכְט מִיר זֵייעֶר צֶעבְּרָאכְן. וָואס קֶען אִיךְ טוּן?

יְיַשֶּׁר כֹּחַ

תְּשׁוּבָה:

בְּעֶזְרַת ה׳ יִתְבָּרַךְ - יוֹם ב׳ פַּרְשַׁת דְּבָרִים, כ"ח תַּמּוּז, שְׁנַת תש"פ לִפְרָט קָטָן

מָרַת ... תִּחְיֶ׳, צְפַת.

אִיךְ הָאבּ עֶרְהַאלְטְן אַייעֶר בְּרִיווּ.

זַייטְס נִישְׁט בְּרוֹגֶז אוֹיף אַייעֶר מַאן נֵרוֹ יָאִיר; אִיר מֵיינְט אַז עֶר ווִיל אַייךְ נִישְׁט גֶעבְן גֶעלְט? אִיר מֵיינְט אַז אִים טוּט נִישְׁט וֵויי וֶוען אִיר בֶּעט אִים גֶעלְט אוּן עֶר הָאט אַייךְ נִישְׁט צוּ גֶעבְן? עֶר ווִיל אַייךְ גֶעבְן זַיין גַאנְצֶע גֶעלְט, וָואס זָאל עֶר טוּן אַז עֶר הָאט נִישְׁט? וָואס זָאל עֶר טוּן אַז זַיין פַּרְנָסָה אִיז בְּצִמְצוּם.

אַז אִיר דַארְפְט גֶעלְט אוּן אַייעֶר מַאן הָאט אַייךְ נִישְׁט צוּ גֶעבְן זָאלְט אִיר נִישְׁט זַיין בְּרוֹגֶז אוֹיף אִים, אָדֶער זַיין בְּרוֹגֶז אוֹיף זִיךְ וְכוּ׳; דָאס וֶועט נִישְׁט הֶעלְפְן עֶר זָאל אַייךְ גֶעבְן גֶעלְט, אֵיין עֵצָה אִיז דָא, זַייטְס פְרֵיילִיךְ, דַאנְקְטְס דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן אַז אִיר הָאט אַ מַאן, דַאנְקְטְס דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן אַז אִיר הָאט אַ שְׁטוּבּ, דַאנְקְטְס אוּן

לוֹיבְּטְס דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן אַז אִיר זֶענְט גֶעזוּנְט אוּן שְׁטַארְק אוּן אוֹיף אַלֶע חֲסָדִים וָואס עֶר טוּט מִיט עֶנְק.

אִיר מֵיינְט אַז אַייעֶר מַאן אִיז אַן עֶ-טִי-עֶם מַאֲשִׁין? עֶר אַרְבֶּעט בִּיטֶער שְׁוֶוער צוּ קֶענֶען בְּרֶענְגֶען גֶעלְט; אַז עֶר הָאט נִישְׁט זָאלְט אִיר אִים פְרֵיילִיךְ מַאכְן, אִיר זָאלְט אִים מוּטִיגְן - דָאס וֶועט בְּרֶענְגֶען שֶׁפַע.

וִויסְן זָאלְט אִיר אַז שָׁלוֹם אִיז דִי כֶּלִי פַאר שֶׁפַע; אַ פְּרוֹי מִיט שֵׂכֶל, אַ פְּרוֹי מִיט חָכְמָה - וֶועט אַלֶעס טוּן עֶס זָאל זַיין שָׁלוֹם אִין שְׁטוּב, זִי וֶועט מַאכְן אַ כֶּלִי צוּ קֶענֶען מְקַבֵּל זַיין דִי שֶׁפַע פוּנֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן.

זַייטְס זִיךְ מְקַבֵּל צוּ בֶּענְטְשְׁן בִּרְכַּת הַמָּזוֹן אִין אַ בֶּענְטְשֶׁער פוּן אִינֶעוֵוייְנִיג, דָאס אִיז מְסוּגָל פַאר עֲשִׁירוּת. מוֹהֲרָא"שׁ פְלֶעגְט אוּנְז שְׁטֶענְדִיג מְחַזֵּק זַיין מִיר זָאלְן בֶּענְטְשְׁן אִין אַ בֶּענְטְשֶׁער, דוּרְכְדֶעם וֶועלְן מִיר זַיין גְרוֹיסֶע עֲשִׁירִים.

אוֹיךְ זָאלְט אִיר אַכְטוּנְג גֶעבְּן אַז דִי שְׁטוּבּ זָאל זַיין רֵיין; חֲכָמֵינוּ זִכְרוֹנָם לִבְרָכָה זָאגְן (פְּסָחִים קיא:) אַז דֶער מַלְאָךְ וָואס מַאכְט אָרֶעם וואוֹינְט צְווִישְׁן שְׁמוּץ, אִין אַ שְׁטוּבּ וָואס אִיז נִישְׁט רֵיין קוּמְט דִי קְלִיפָּה אוּן בְּרֶענְגְט עֲנִיוּת.

דִי גֶעלְט קוּמְט בִּזְכוּת אַייךְ, אַזוֹי וִוי דֶער רֶבִּי זָאגְט (לִיקּוּטֵי מוֹהֲרַ"ן, חֵלֶק א', סִימָן סט): "כִּי עִקַּר הָעֲשִׁירוּת עַל יְדֵי הָאִשָּׁה"; זַייטְס פְרֵיילִיךְ אוּן מַאכְטְס פְרֵיילִיךְ אַייעֶר מַאן - וֶועט אִיר זוֹכֶה זַיין צוּ עֲשִׁירוּת.

דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער זָאל הֶעלְפְן אִיר זָאלְט הָאבְּן הַצְלָחָה אִין אַלֶע עִנְיָנִים.

...

וִוי אַזוֹי רֶעדְט מֶען צוּ קִינְדֶער אִיבֶּער'ן דְרִיטְן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ?

שְׁאֵלָה:

לִכְבוֹד דֶער ראש יְשִׁיבָה שְׁלִיטָ"א,

צוּם עֶרְשְׁט אַ יְיַשֵּׁר כֹּחַ פַאר אַלֶעס וָואס מֶען קֶען אֲפִילוּ נִישְׁט אוֹיסְרֶעכֶענֶען.

אִיךְ בִּין אַ מְלַמֵּד אוּן אִיךְ הָאבּ צְוֵויי קוּרְצֶע וויכְטִיגֶע שְׁאֵלוֹת בְּנוֹגֵעַ דִי יֶעצְטִיגֶע זְמַן, בֵּין הַמְּצָרִים.

אֵיינְס, וִוי בַּאקַאנְט אִיז דָא אַ מַחֲלוֹקֶת בְּנוֹגֵעַ דִי דְרִיטֶע בֵּית הַמִּקְדָּשׁ צִי דָאס וֶועט אַרָאפּ קוּמֶען פוּן הִימְל אָדֶער מִיר וֶועלְן דָאס בּוֹיעֶן, וָואס זָאגְט מֶען פַאר קִינְדֶער פוּן אַכְט נַיין יָאר?

צְוֵוייטְנְס, אִיז דָא אַ מְקוֹר צוּ דֶעם וָואס מְ'זָאגְט אַז מִיט יֶעדֶע מִצְוָה וָואס מֶען טוּט וֶוערְט צוּגֶעלֵייגְט נָאךְ אַ שְׁטֵיין פַארְ'ן דְרִיטְן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, אוּן חָלִילָה פַארְקֶערְט נֶעמְט מֶען אַרָאפּ אַ שְׁטֵיין? אָדֶער אִיז דָאס סְתַּם אַ שֵׁיינֶע דִמְיוֹן?

בִּיטֶע עֶנְטְפֶערְט מִיר לְתוֹעֶלֶת הַתַּלְמִידִים.

יְיַשֶׁר כֹּחַ.

תְּשׁוּבָה:

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ - יוֹם ד' פַּרְשַׁת דְּבָרִים, רֹאשׁ חוֹדֶשׁ מְנַחֵם-אָב, שְׁנַת תש"פ לִפְרָט קָטָן

לִכְבוֹד ... נֵרוֹ יָאִיר.

אִיךְ הָאבּ עֶרְהַאלְטְן דַיין בְּרִיוו.

אַשְׁרֶיךָ וְאַשְׁרֵי חֶלְקְךָ אַז דוּ בִּיסְט אַ מְלַמֵּד, דוּ לֶערְנְסְט מִיט תִּינוֹקוֹת שֶׁל בֵּית רַבָּן - שֶׁלֹּא טָעֲמוּ טַעַם חֵטְא.

חֲכָמֵינוּ זִכְרוֹנָם לִבְרָכָה זָאגְן (שַׁבָּת קיט:): "אֵין הָעוֹלָם מִתְקַיֵּם אֶלָּא בִּשְׁבִיל הֶבֶל תִּינוֹקוֹת שֶׁל בֵּית רַבָּן", דִי וֶועלְט שְׁטֵייט אוֹיף דִי תּוֹרָה פוּן קִינְדֶער, "אֲמַר לֵיהּ רַב פָּפָּא לְאַבַּיֵי, דִּידִי וְדִידָךְ מַאי", הָאט רַב פָּפָּא גֶעפְרֶעגְט פוּן אַבַּיֵי: 'וָואס אִיז מִיט אוּנְזֶער תּוֹרָה?' "אֲמַר לֵיהּ", הָאט אִים אַבַּיֵי גֶעעֶנְטְפֶערְט, "אֵינוֹ דּוֹמֶה הֶבֶל שֶׁיֵּשׁ בּוֹ חֵטְא לְהֶבֶל שֶׁאֵין בּוֹ חֵטְא", עֶס אִיז נִישְׁט קַיין פַארְגְלַייךְ תּוֹרָה פוּן קִינְדֶער וָואס זֵיי וֵוייסְן נָאךְ נִישְׁט פוּן קַיין עֲבֵירָה, זֵיי הָאבְּן נָאךְ נִישְׁט טוֹעֵם גֶעוֶוען קַיין עֲבֵירָה - אוֹיף זֵייעֶר תּוֹרָה שְׁטֵייט דִי וֶועלְט.

אוֹיף דַיינֶע שְׁאֵלוֹת: וָואס וֶועט זַיין וֶוען מָשִׁיחַ וֶועט קוּמֶען, וֶוער וֶועט בּוֹיעֶן דֶעם בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, צִי וֶועט אַרָאפּ קוּמֶען אַ פֵייעֶרְדִיגֶע בֵּית הַמִּקְדָּשׁ פוּן הִימְל אָדֶער וֶועט מֶען דָאס בּוֹיעֶן וְכוּ'; דֶער הֵיילִיגֶער רַמְבַּ"ם זָאגְט (פֶּרֶק יב מֵהִלְכוֹת מְלָכִים וּמִלְחָמוֹת, הֲלָכָה ב): "וְכָל אֵלּוּ הַדְּבָרִים וְכַיּוֹצֵא בָּהֶן, לֹא יֵדַע אָדָם אֵיךְ יִהְיוּ עַד שֶׁיִּהְיוּ", דִי אַלֶע זַאכְן, וָואס וֶועט זַיין וֶוען מָשִׁיחַ וֶועט קוּמֶען - וֵוייסְט מֶען נִישְׁט בִּיז עֶס וֶועט זַיין, "שֶׁדְּבָרִים סְתוּמִין הֵן אֵצֶל הַנְּבִיאִים, גַּם הַחֲכָמִים אֵין לָהֶם קַבָּלָה בִּדְבָרִים אֵלּוּ", וַוייל דִי זַאכְן זֶענֶען פַארְהוֹילְן פוּן אוּנְז, אֲפִילוּ פוּן דִי נְבִיאִים אוּן פוּן דִי חֲכָמִים אִיז דָאס פַארְהוֹילְן, "וּלְפִיכָךְ יֵשׁ לָהֶם מַחֲלוֹקֶת בִּדְבָרִים אֵלּוּ", דֶערִיבֶּער אִיז דָא אַסַאךְ מַחְלֹקֶת אִין דִי זַאכְן - וָואס אוּן ווִי אַזוֹי עֶס וֶועט זַיין.

דֶערְפַאר זָאגְט דֶער רַמְבַּ"ם: "לְעוֹלָם לֹא יִתְעַסֵּק אָדָם בְּדִבְרֵי הַהַגָּדוֹת, וְלֹא

יַאֲרִיךְ בַּמִּדְרָשׁוֹת הָאֲמוּרִים בְּעִנְיָנִים אֵלּוּ וְכַיּוֹצֵא בָּהֶן, וְלֹא יְשִׂימֵם עִקָּר", מֶען זָאל נִישְׁט צוּפִיל אַרַיין קְלֶערְן וָואס און ווי אַזוֹי עֶס וֶועט זַיין נָאכְדֶעם וָואס מָשִׁיחַ וֶועט קוּמֶען, "שֶׁאֵין מְבִיאִין לֹא לִידֵי יִרְאָה וְלֹא לִידֵי אַהֲבָה", וַוייל פוּן דֶעם קוּמְט נִישְׁט אַרוֹיס קַיין עֲבוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ; דֶער עִיקָּר דַארְפְן מִיר זֶען וָואס מִיר קֶענֶען טוּן צוּ בְּרֶענְגֶען מָשִׁיחַ.

דֶערִיבֶּער, אַנְשְׁטָאט צוּ חַקְרְ'נֶען ווי אַזוֹי וֶועט זַיין, וָואס וֶועט זַיין וְכוּ', – דַארְפְן מִיר זֶען צוּ טוּן מִצְוֹת און גוּטֶע מַעֲשִׂים אַז מָשִׁיחַ זָאל שׁוֹין קוּמֶען. און וֶוען מִיר וֵויינֶען און קְלָאגְן אוֹיפְ'ן חוּרְבָּן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ דַארְפְן מִיר וֵויינֶען אוֹיף אוּנְזֶער חוּרְבָּן, אַזוֹי ווי דֶער רֶבִּי זָאגְט (לִיקּוּטֵי מוֹהֲרַ"ן, חֵלֶק ב', סִימָן סז) וֶוען מֶען קְלָאגְט אוֹיפְ'ן חוּרְבָּן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ וֵויינְט מֶען נִישְׁט אַז אַמָאל אִיז גֶעוֶוען אַ חוּרְבָּן, נָאר מֶען וֵויינְט אוֹיפְ'ן הַיינְטִיגְן חוּרְבָּן; אַז מִיר זֶענֶען חָרוּב וְנֶחְרַב, מִיר זֶענֶען ווַייט פוּנֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן און מִיר זֶענֶען זֵייעֶר שְׁטַארְק אַרַיין גֶעטוּן אִין אוּנְזֶערֶע תַּאֲווֹת רַחֲמָנָא לִצְלָן, מִיר דַארְפְן זֶען מִיר זָאלְן נִישְׁט צוּרִיק הַאלְטְן דִי גְאוּלָה; דֶערְפַאר הָאט דֶער רֶבִּי אוּנְז גֶעהֵייסְן מִיר זָאלְן אוֹיפְשְׁטֵיין חֲצוֹת זָאגְן תִּיקּוּן חֲצוֹת וַוייל אֶפְשָׁר זֶענֶען מִיר גֶעוֶוען אִינֶעם פָארִיגְן גִּלְגּוּל דִי וָואס הָאבְן גּוֹרֵם גֶעוֶוען אַז דֶער בֵּית הַמִּקְדָּשׁ זָאל חָרוּב וֶוערְן און אֲפִילוּ מִיר הָאבְן נִישְׁט חָרוּב גֶעמַאכְט דֶעם בֵּית הַמִּקְדָּשׁ: – "אוּלַי הוּא מְעַכֵּב עַתָּה בִּנְיַן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ", אֶפְשָׁר זֶענֶען מִיר דִי וָואס הַאלְטְן אָפּ דֶעם בֵּית הַמִּקְדָּשׁ פוּן צוּרִיק אוֹיפְגֶעבּוֹיט וֶוערְן, "וְנֶחְשָׁב גַּם כֵּן כְּאִלּוּ הוּא גָּרַם לְהַחֲרִיבוֹ", אִיז דָאס אַזוֹי ווי מִיר וָואלְטְן דָאס חָרוּב גֶעמַאכְט.

רֶעד אַסַאךְ צוּ דִי קִינְדֶער קֶעגְן מַחֲלֹקֶת און שִׂנְאַת חִינָם; חֲכָמֵינוּ זִכְרוֹנָם לִבְרָכָה זָאגְן (יוֹמָא ט.): דִי עֶרְשְׁטֶע בֵּית הַמִּקְדָּשׁ אִיז חָרוּב גֶעוָוארְן וַוייל מֶען הָאט עוֹבֵר גֶעוֶוען אוֹיף דִי דְרֵיי הַארְבֶּע עֲבֵירוֹת, דִי צְוֵוייטֶע בֵּית הַמִּקְדָּשׁ אִיז חָרוּב גֶעוָוארְן נָאר וֶועגְן שִׂנְאַת חִנָּם, פִּירְט דִי גְמָרָא אוֹיס: "וַעֲדַיִן מְרַקֵּד בֵּינָן", דִי עֲבֵירָה אִיז נָאךְ אַלְץ צְווִישְׁן אוּנְז; בְּרֶענְג אַרַיין אִין דִי קִינְדֶער אַהֲבַת חִינָם, זֵיי זָאלְן זִיךְ לִיב הָאבְן אֵיינֶער דֶעם צְוֵוייטְן, זֵיי זָאלְן זִיךְ מוֹסֵר נֶפֶשׁ זַיין אֵיינֶער פַארְ'ן צְוֵוייטְן, דוּרְכְדֶעם וֶועלְן מִיר זוֹכֶה זַיין אַז מָשִׁיחַ וֶועט קוּמֶען, דֶעמָאלְט וֶועלְן מִיר זוֹכֶה זַיין צוּ זֶען ווי אַזוֹי דֶער בֵּית הַמִּקְדָּשׁ וֶועט גֶעבּוֹיט וֶוערְן.

אוֹיף דַיין צְוֵוייטֶע פְרַאגֶע; ווי מֶעג מֶען זָאגְן אוֹיף אַזַא זַאךְ אַז דָאס אִיז אַ דִמְיוֹן? אַוַדַאי אַזוֹי! מִיט יֶעדֶע מִצְוָה וָואס מֶען טוּט אִיז מֶען מְקָרֵב דִי גְאוּלָה.

עֶס וֶוערְט גֶעבְּרֶענְגְט פוּן הֵיילִיגְן רָאפְּשִׁיצֶער רַב זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ (זֶרַע קוֹדֶשׁ פָּרָשַׁת

כִּי תֵצֵא, דִּבּוּר הַמַּתְחִיל כִּי תִבְנֶה בַּיִת חָדָשׁ): "בְּכָל יוֹם שֶׁאָדָם עוֹבֵד אֶת ה' בּוֹנֶה אֶת יְרוּשָׁלַיִם וּבֵית הַמִּקְדָּשׁ", דוּרְךְ אוּנְזֶערֶע מַעֲשִׂים טוֹבִים וֶוערְט גֶעבּוֹיט דֶער בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, אוּן עֶר בְּרֶענְגְט דָארְט: "שָׁמַעְתִּי מֵהָרַב הַקָּדוֹשׁ מוֹרֵנוּ הָרַב אֱלִימֶלֶךְ זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ", אִיךְ הָאבּ גֶעהֶערְט פוּן הֵיילִיגְן רֶבִּי אֱלִימֶלֶךְ פוּן לִיזֶענְסְק זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ, אַז עֶר הָאט גֶעמַאכְט עֲלִיַּת נְשָׁמָה אוּן גֶעזֶען וִוי מֶען טְרָאגְט דִי כֵּלִים פוּן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, מֶען הָאט אִים גֶעזָאגְט: "דִי כֵּלִים הָאסְטוּ אַרוֹיסְגֶענוּמֶען פוּן גָלוּת מִיט דַיינֶע מִצְוֹת אוּן מַעֲשִׂים טוֹבִים", וַוייל מִיט דִי מִצְוֹת אוּן מַעֲשִׂים טוֹבִים וָואס מֶען טוּט בּוֹיט מֶען דֶעם בֵּית הַמִּקְדָּשׁ.

מֶען טָאר נִישְׁט זָאגְן אַז דָאס אִיז אַ שֵׁיינֶער דִמְיוֹן; עֶס אִיז אֱמֶת וְיַצִּיב אַז וֶוען אַ אִיד טוּט אַ מִצְוָה בְּרֶענְגְט עֶר אַ צִיגְל צוּם בֵּית הַמִּקְדָּשׁ אוּן וֶוען מֶען זִינְדִיגְט נֶעמְט מֶען אַוֶועק אַ צִיגְל אוּן מֶען אִיז מְעַכֵּב אַז מָשִׁיחַ זָאל קוּמֶען, אַזוֹי וִוי דֶער הֵיילִיגֶער סַאטְמַאר רֶבִּי זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ בְּרֶענְגְט אִין דִי הַקְדָּמָה פוּן זַיין הֵיילִיגְן סֵפֶר וַיּוֹאֶל מֹשֶׁה (דַּף ט), אַז דֶער הֵיילִיגֶער צַאנְזֶער רַב זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ הָאט זִיךְ אַמָאל אָנְגֶערוּפְן בַּיים טִישׁ: "דֶער בֵּית הַמִּקְדָּשׁ אִיז שׁוֹין גְרֵייט, עֶס אִיז שׁוֹין גֶעבּוֹיט אוּן גְרֵייט, עֶס פֶעלְט נָאר דֶעם פָּרֹכֶת", הָאט זִיךְ אָנְגֶערוּפְן דֶער הֵיילִיגֶער צַדִּיק רֶבִּי יְהוֹשֻׁעַ'לֶע פוּן טָאמָאשׁוּב זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ: "מִיר גְלֵייבְּן אַז דֶער רָב קֶען עֶנְדִיגְן דֶעם פָּרֹכֶת", דֶער צַאנְזֶער רַב אִיז שְׁטִיל גֶעבְּלִיבְּן אוּן אִים גָארְנִישְׁט גֶעעֶנְטְפֶערְט. אַ צְוֵוייטֶע מָאל אִינְמִיטְן פִירְן טִישׁ הָאט זִיךְ דֶער צַאנְזֶער רָב אָנְגֶערוּפְן אוּן גֶעזָאגְט: "וֶוער זָאגְט אַייךְ אַז אִיךְ הָאבּ נִישְׁט גֶעעֶנְדִיגְט דֶעם פָּרֹכֶת? אִיךְ הָאבּ טַאקֶע צוּגֶעעֶנְדִיגְט דֶעם פָּרֹכֶת פוּנֶעם בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, אָבֶּער עֶס אִיז גֶעקוּמֶען אַ רָשָׁע אוּן גֶעטוּן אַ גְרוֹיסֶע עֲבֵירָה, מִיט דֶעם הָאט עֶר דָאס צֶערִיסְן".

דָאס זָאלְסְטוּ אַרַיין לֵייגְן אוּן אַרַיין בַּאקְן אִין דַיינֶע תַּלְמִידִים, זֵיי זָאלְן וִויסְן אוּן גֶעדֶענְקֶען אַז יֶעדֶע מִצְוָה וָואס אַ אִיד טוּט בְּרֶענְגְט עֶר דוּרְכְדֶעם נָאךְ אַ צִיגְל צוּם בֵּית הַמִּקְדָּשׁ אוּן עֶר אִיז מְקָרֵב דִי גְאוּלָּה אוּן מִיט יֶעדֶע שְׁלֶעכְטֶע זַאךְ וָואס מֶען טוּט צֶעבְּרֶעכְט מֶען דֶעם בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, מֶען צֶערַייסְט דֶעם פָּרֹכֶת.

דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער זָאל הֶעלְפְן זָאלְסְט מַצְלִיחַ זַיין מִיט דַיינֶע תַּלְמִידִים.

...

אִישׁ אֱמוּנוֹת

לֶערְנֶען יֶעדְן טָאג דֶעם דַף הַקְּהִלָּה

בְּעֶזְרַת ה׳ יִתְבָּרַךְ - יוֹם ד׳ פַּרְשַׁת מַטּוֹת-מַסְעֵי, כ״ג תַּמּוּז, שְׁנַת תש״פ לִפְרָט קָטָן

לְכָבוֹד מַיין טַייעֶרֶער ... נֵרוֹ יָאִיר, קִרְיַת בְּרֶסְלֶב לִיבֶּערְטִי.

אִיךְ ווִיל דִיר מְחַזֵּק זַיין זָאלְסְט זִיךְ קוֹבֵעַ זַיין צוּ לֶערְנֶען יֶעדְן טָאג דֶעם דַף הַקְּהִלָּה, דֶעם בְּלַאט גְמָרָא; דָאס זָאל זַיין אוֹיסֶער דַיינֶע שִׁיעוּרִים וָואס דוּ לֶערְנְסְט פַאר דִיר אַלֵיינְס עַל פִּי סֵדֶר דֶרֶךְ הַלִּימּוּד פוּן הֵיילִיגְן רֶבִּי׳ן (כַּמְבוֹאָר בְּשִׂיחוֹת הָרַ״ן, סִימָן עו).

הַלְוַאי זָאלְסְטוּ קוּמֶען מִיט הַאלְטְן טָאג טֶעגְלִיךְ דֶעם שִׁיעוּר - אָדֶער פַארְנַאכְטְס אָדֶער אִינְדֶערְפְרִי, נָאר דָאס אִיז תַּכְלִית, נָאר דָאס אִיז אֱמֶת׳דִיגֶע רֶיוַח.

יְיַשֶׁר כֹּחַ פַארְ׳ן בּוֹדֵק זַיין דֶעם עֵירוּב וֶועכְנְטְלִיךְ בַּיי דִי זַייט פוּן דַיין הוֹיז.

דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער זָאל הֶעלְפְן זָאלְסְט הָאבְּן הַצְלָחָה אִין אַלֶע עִנְיָנִים.

...

אַמָאל פְלֶעגְסְטוּ מִיר דֶערְצֵיילְן דַיינֶע סִיּוּמִים

בְּעֶזְרַת ה׳ יִתְבָּרַךְ - יוֹם ד׳ פַּרְשַׁת מַטּוֹת-מַסְעֵי, כ״ג תַּמּוּז, שְׁנַת תש״פ לִפְרָט קָטָן

לְכָבוֹד מַיין טַייעֶרֶער לִיבֶּער ... נֵרוֹ יָאִיר.

אִיךְ הָאף צוּם אֵייבֶּערְשְׁטְן אַז אַלֶעס אִיז גוּט בַּיי דִיר; מִיט דַיין מִשְׁפָּחָה אוּן מִיט דַיינֶע לִיכְטִיגֶע קִינְדֶער.

אַמָאל פְלֶעגְסְטוּ מִיר דֶערְצֵיילְן דַיינֶע סִיּוּמִים; אִיךְ פְלֶעג אַרוֹיסְקוּקְן אוּן וַוארְטְן צוּ הֶערְן אַז דוּ לֶערְנְסְט מִשְׁנָיוֹת אוּן גְמָרָא, לֶעצְטְנְס הֶער אִיךְ דָאס נִישְׁט,

מִיר זֶעעֶן זִיךְ וֶוייניגֶער.

אִיךְ הָאף אַז דִי מִשְׁנַיוֹת אוּן גְמָרָא הָאסְטוּ נִישְׁט אָפְּגֶעלָאזְט אוּן דוּ וֶועסְט עֶס נִישְׁט אָפְּלָאזְן.

דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער זָאל הֶעלְפְן זָאלְסְט הָאבְּן הַצְלָחָה אִין אַלֶע עִנְיָנִים.

...

גֶעבּ אַכְטוּנְג אוֹיף דִי רֵיינְקֵייט פוּנֶעם פְּלַאץ

בְּעֶזְרַת ה׳ יִתְבָּרַךְ - יוֹם ד׳ פַּרְשַׁת מַטּוֹת-מַסְעֵי, כ״ג תַּמּוּז, שְׁנַת תש״פ לִפְרָט קָטָן

לִכְבוֹד מַיין טֵייעֶרֶער ... נֵרוֹ יָאִיר, קִרְיַת בְּרֶסְלֶב לִיבֶּערְטִי.

גֶעבּ אַכְטוּנְג אוֹיף דִי רֵיינְקֵייט פוּנֶעם פְּלַאץ; עֶס טוּט מִיר וַויי וֶוען אִיךְ זֶע ווִי דִי פְּלַאץ וואוּ דוּ וואוֹינְסְט אִיז נָאכְגֶעלָאזְט אוּן נִישְׁט רֵיין, עֶס אִיז נִישְׁט קַיין כָּבוֹד פַאר׳ן רֶבִּינְ׳ס נָאמֶען.

חֲכָמֵינוּ זִכְרוֹנָם לִבְרָכָה זָאגְן (עַיֵּין תָּמִיד כח:): "עֶס אִיז קֵיינְמָאל נִישְׁט גֶעוֶוען אַזַא זַאךְ אִין בֵּית הַמִּקְדָּשׁ אַז דֶער מִזְבֵּחַ זָאל בְּלַייבְּן שְׁמוּצִיג", דִי כֹּהֲנִים הָאבְּן נִישְׁט גֶעוַוארְט מֶען זָאל זֵיי הֵייסְן רֵיינִיגְן דִי הֵיילִיגֶע הוֹיז פוּנֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן, זֵיי הָאבְּן דָאס גֶעטוּן פוּן זִיךְ אַלֵיינְס פוּן גְרוֹיס קְדוּשָׁה.

אִיךְ הָאף אַז דוּ וֶועסְט נֶעמֶען אוֹיף זִיךְ דִי מִצְוָה וָואס אַלֶע זֶענֶען מְזַלְזֵל אִין דֶעם, דוּ וֶועסְט הַאלְטְן רֵיין דָאס פְּלַאץ.

דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער זָאל הֶעלְפְן זָאלְסְט הָאבְּן הַצְלָחָה אִין אַלֶע עִנְיָנִים.

...

אֲפִילוּ אִינֶעם גְרוּבּ אִין תְּפִיסָה, אִיז אוֹיךְ דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער דָארְט מִיט דִיר

בְּעֶזְרַת ה׳ יִתְבָּרַךְ - יוֹם ה׳ פַּרְשַׁת מַטּוֹת-מַסְעֵי, כ״ד תַּמּוּז, שְׁנַת תש״פ לִפְרָט קָטָן

לִכְבוֹד מַיין טֵייעֶרֶער לִיבֶּער פְרַיינְט ... נֵרוֹ יָאִיר.

אִיךְ וֵויין פוּן וֶוען אִיךְ הָאבּ גֶעהֶערְט וָואס מֶען טוּט מִיט דִיר אִין תְּפִיסָה, ווִי מֶען פַּיינִיגְט דִיר; מֶען הָאט דִיר אַרַיינְגֶעלֵייגְט אִין אַ גְרוּבּ אִין תְּפִיסָה, מֶען גֶעבְּט דִיר נִישְׁט גֶעהֶעריג צוּ עֶסְן, נָאר אַבִּיסְל פַארְשִׁימְלְטֶע מִילְךְ - הַשֵּׁם יִשְׁמְרֵינוּ.

דַיין בְּרוּדֶער ... נֵרוֹ יָאִיר מִיט דַיין שְׁוָואגֶער זֶענֶען נֶעכְטְן גֶעוֶוען בַּיי אוּנְז פַארְהַאנְדְלֶען ווִי אַזוֹי מֶען קֶען דִיר הֶעלְפְן.

אִיךְ בֶּעט דִיר טַייעֶרֶער בְּרוּדֶער, שְׁטַארְק זִיךְ; גֶעדֶענְק אַז אֲפִילוּ בְּהַסְתָּרָה שֶׁבְּתוֹךְ הַסְתָּרָה - אִינֶעם גְרוּבּ אִין תְּפִיסָה, בְּוַדַּאי גַּם שָׁם נִמְצָא ה' יִתְבָּרַךְ, אִיז אוֹיךְ דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער דָארְט מִיט דִיר. שְׁטַארְק זִיךְ מִיט אֱמוּנָה, נִישְׁט הָאבְּן קַיין תַּרְעוּמוֹת אוֹיפְ'ן אֵייבֶּערְשְׁטְן.

מִיר זֶענֶען מִתְפַּלֵּל אַז דוּ זָאלְסְט אַרוֹיסְקוּמֶען פוּן תְּפִיסָה וָואס שְׁנֶעלֶער; אַלֶע קִינְדֶער - אִינְגְלֶעךְ אוּן מֵיידְלֶעךְ בֶּעטְן יֶעדְן טָאג אִינְאֵיינֶעם פַאר דִיר, דוּ זָאלְסְט בַּאפְרֵייט וֶוערְן.

אַחַר הָרָע יָבוֹא הַטּוֹב; ווִי נִישְׁט ווִי הָאסְטוּ גְרוֹיסֶע זְכוּתִים, דוּ זִיצְט אִין תְּפִיסָה - נִישְׁט פַאר עֲבֵירוֹת רַחֲמָנָא לִצְלַן, נָאר פַארְ'ן הֶעלְפְן מוֹסְדוֹת הַתּוֹרָה.

אַ פְרֵיילִיכְן שַׁבָּת.

פוּן דַיין חָבֵר ...

...

מִיטְ'ן אֵייבֶּערְשְׁטְנְ'ס הִילְף וֶועלְן מִיר זַיין הֵיי יָאר רֹאשׁ הַשָּׁנָה אִין אוּמַאן

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ - יוֹם א' פַּרְשַׁת דְבָרִים, כ"ז תַּמוּז, שְׁנַת תש"פ לִפְרָט קָטָן

לְכָבוֹד ... נֵרוֹ יָאִיר.

אִיךְ הָאבּ עֶרְהַאלְטְן דַיין בְּרִיוו.

אִיךְ בֶּענְק זִיךְ זֵייעֶר נָאךְ דִיר, אִיךְ וַוארְט צוּ הֶערְן פוּן דִיר; אִיךְ הָאף אַז דוּ לֶערְנְסְט נָאךְ יֶעדְן טָאג אַבִּיסְל חוּמָשׁ רַשִׁ"י מִיטְ'ן תַּרְגוּם אוּן אַבִּיסְל מִשְׁנַיוֹת אוּן גְּמָרָא. הַיינְט הֵייבְּן מִיר אָן אַ נַייעֶ סֵפֶר, סֵפֶר דְּבָרִים; הֵייבּ אָן לֶערְנֶען פוּן זוּנְטָאג אַבִּיסְל חוּמָשׁ, לֶערְן יֶעדְן טָאג אַפָּאר פְּסוּקִים חוּמָשׁ - וֶועסְטוּ בִּיז סוֹף וָואךְ עֶנְדִיגְן דִי סֶדְרָה אוּן הָאבְּן אֲרִיכוּת יָמִים וְשָׁנִים.

בְּנוֹגֵעַ וָואס וֶועט זַיין מִיט אוּמַאן הֵיי יָאר; הָאבּ נִישְׁט קַיין מוֹרָא, מִיטְ'ן אֵייבֶּערְשְׁטְנְ'ס הִילְף וֶועלְן מִיר זַיין הֵיי יָאר רֹאשׁ הַשָּׁנָה אִין אוּמַאן. מִיר פָארְן מִיט מְסִירַת נֶפֶשׁ; עֶס אִיז יֶעדֶעס יָאר שְׁוֶוער צוּ פָארְן, דָאךְ פָארְן מִיר וַוייל דֶער

הֵיילִיגֶער רֶבִּי הָאט גֶעזָאגְט (חַיֵּי מוֹהֲרַ"ן, סִימָן תה): "הָרֹאשׁ הַשָּׁנָה שֶׁלִּי הוּא חִדּוּשׁ גָּדוֹל, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יוֹדֵעַ שֶׁאֵין הַדָּבָר הַזֶּה בִּירֻשָּׁה מֵאֲבוֹתַי, רַק הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ נָתַן לִי זֹאת בְּמַתָּנָה - שֶׁאֲנִי יוֹדֵעַ מַהוּ רֹאשׁ הַשָּׁנָה. לֹא מִבַּעְיָא אַתֶּם כֻּלְּכֶם בְּוַדַּאי תְּלוּיִין בָּרֹאשׁ הַשָּׁנָה שֶׁלִּי, אֶלָּא אֲפִילּוּ כָּל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ תָּלוּי בָּרֹאשׁ הַשָּׁנָה שֶׁלִּי", דִי גַאנְצֶע וֶועלְט אִיז אָנְגֶעהָאנְגֶען אִין מַיין רֹאשׁ הַשָּׁנָה, אוּן דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער הָאט מִיר דָאס גֶעגֶעבְּן פַאר אַ מַתָּנָה; נִישְׁט נָאר אִיר - מַיינֶע תַּלְמִידִים זֶענֶען תָּלוּי אִין מַיין רֹאשׁ הַשָּׁנָה, נָאר דִי גַאנְצֶע וֶועלְט שְׁטֵייט אוֹיף מַיין רֹאשׁ הַשָּׁנָה.

נָאךְ הָאט דֶער רֶבִּי גֶעזָאגְט (חַיֵּי מוֹהֲרַ"ן, סִימָן תג): "הָרֹאשׁ הַשָּׁנָה שֶׁלִּי עוֹלֶה עַל הַכֹּל", מַיין גַאנְצֶע זַאךְ אִיז רֹאשׁ הַשָּׁנָה, "וְהָיָה פֶּלֶא אֶצְלִי, מֵאַחַר שֶׁהַמְּקֹרָבִים שֶׁלִּי מַאֲמִינִים לִי, וְלָמָּה לֹא יִזָּהֲרוּ כָּל הָאֲנָשִׁים הַמְקֹרָבִים אֵלַי, שֶׁיִּהְיוּ כֻּלָּם עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה אִישׁ לֹא יֶעְדַּר; כִּי כָּל עִנְיָן שֶׁלִּי הוּא רַק רֹאשׁ הַשָּׁנָה", עֶס אִיז מִיר אַ וואוּנְדֶער פַארְוָואס מַיינֶע מֶענְטְשְׁן וָואס גְלֵייבְּן אִין מִיר, זָאלְן נִישְׁט רֶעדְן צוּ אַלֶעמֶען אַז מֶען זָאל קוּמֶען צוּ מִיר אוֹיף רֹאשׁ הַשָּׁנָה, "וְהִזְהִיר לַעֲשׂוֹת כְּרוּז, שֶׁכָּל מִי שֶׁסָּר אֶל מִשְׁמַעְתּוֹ וּמְקֹרָב אֵלָיו יִהְיֶה עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה אֶצְלוֹ לֹא יֶחְסַר אִישׁ, וּמִי שֶׁזּוֹכֶה לִהְיוֹת עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה רָאוּי לוֹ לִשְׂמֹחַ מְאֹד מְאֹד", דֶער רֶבִּי הָאט גֶעהֵייסְן מֶען זָאל מַאכְן אַ כְּרוּז, אַז אַלֶע זָאלְן קוּמֶען צוּ זַיין רֹאשׁ הַשָּׁנָה. נָאךְ הָאט דֶער רֶבִּי גֶעזָאגְט: "וֶוער עֶס קוּמְט צוּ מִיר אוֹיף רֹאשׁ הַשָּׁנָה דַארְף זַיין פְרֵיילִיךְ אַ גַאנְץ יָאר".

דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער זָאל הֶעלְפְן זָאלְסְט הָאבְּן הַצְלָחָה אִין אַלֶע עִנְיָנִים.

...

זִיכֶער מַאכְן אַז דֶער בָּחוּר הָאט אַ מוֹרֶה דֶרֶךְ

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ - יוֹם ב' פָּרָשַׁת דְּבָרִים, כ"ח תַּמּוּז, שְׁנַת תש"פ לִפְרָט קָטָן

לִכְבוֹד מַיין טֵייעֶרְער ... נֵרוֹ יָאִיר.

ווארוּיל אִיז דִיר אַז דוּ מַאכְסְט שִׁידוּכִים, דָאס אִיז זֵייעֶר אַ גְרוֹיסֶע מִצְוָה.

אַז דוּ מַאכְסְט שִׁידוּכִים מִיט תַּלְמִידֵי הַיְשִׁיבָה דַארְפְסְטוּ זַיין גֶעוָוארְנְט וֶוען דִי עֶלְטֶערְן פוּן דִי מֵיידְל קוּמֶען צוּ דִיר אוּן בֶּעטְן דִיר אַז זֵיי ווילְן אַ תַּלְמִיד הַיְשִׁיבָה - וֶועם דוּ טְרָאגְסְט אָן; ווַייל נִישְׁט יֶעדֶער וָואס דְרֵיידְט זִיךְ אִין יְשִׁיבָה אִיז אַ תַּלְמִיד, דוּ וֵוייסְט דָאךְ אַז דִי טִירְן פוּן יְשִׁיבָה זֶענֶען אָפְן, עֶס קוּמֶען דָא בָּחוּרִים פוּן אִיבֶּערָאל, אַלֶע קוּמֶען נֶעמֶען חִיזּוּק; דֶערְפַאר, אַז עֶלְטֶערְן ווילְן פַאר זֵייעֶר

טָאכְטֶער אַ תַּלְמִיד הַיְשִׁיבָה, אַ בָּחוּר וָואס פְרֶעגְט יֶעדֶע זַאךְ אוּן פָאלְגְט - קֶענְסְטוּ נִישְׁט נֶעמֶען אַבִּי וֶוער וְכוּ'.

אַז מֶען רֶעדְט שׁוֹין פוּן דֶעם וָואלְסְטוּ ווִיסְן אַז דָאס אִיז דֶער עִיקָר אוֹיף וָואס מֶען דַארְף קוּקְן, אַז דֶער בָּחוּר זָאל הָאבְּן אַ מוֹרֶה דֶרֶךְ, אֵיינֶער וָואס לֶערְנְט אִים אוֹיף טְרִיט אוּן שְׁרִיט ווִי אַזוֹי זִיךְ צוּ פִירְן; אָן אַ מוֹרֶה דֶרֶךְ לֶעבְּט מֶען בְּהֶפְקֵרוּת.

אִיךְ זֶע מֶענְטְשְׁן פְרֶעגְן זִיךְ נָאךְ פַאר אַ שִׁידוּךְ אַלֶע סָארְט פְרַאגֶעס אוֹיפְ'ן בָּחוּר, בִּשְׁעַת מֶען דַארְף וֶוען פְרֶעגְן נָאר אֵיין פְרַאגֶע, צִי דֶער בָּחוּר הָאט אֵיינֶעם וֶועם עֶר הֶערְט אוֹיס, דֶעמָאלְט דַארְף מֶען מֶער גָארְנִישְׁט.

דֶער אֵייבֶערְשְׁטֶער זָאל הֶעלְפְן זָאלְסְט הָאבְּן הַצְלָחָה אִין אַלֶע עִנְיָנִים.

...

וָואס מֶען אִינְוֶועסְטִירְט אִין מוֹסְדוֹת הַתּוֹרָה, אִיז דִי בֶּעסְטֶע בִּיזְנֶעס דִיעֶל

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ - יוֹם ב' פַּרְשַׁת דְּבָרִים, כ"ח תַּמּוּז, שְׁנַת תש"פ לִפְרָט קָטָן

לְכָבוֹד מַיין טַייעֶרֶער ... נֵרוֹ יָאִיר.

דֶער אֵייבֶערְשְׁטֶער זָאל דִיר גֶעבְּן נַחַת בַּיי דַיינֶע קִינְדֶער בִּזְכוּת דִי מִצְוַת צְדָקָה, וָואס דוּ הָאסְט מְנַדֵּב גֶעוֶוען אַ בָּאס פַאר דִי חֵדֶר אוּן מֵיידְל סְקוּל אִין קִרְיַת בְּרֶסְלֶב לִיבֶּערְטִי.

יֶעצְט זֶע אִיךְ אַז דוּ בִּיסְט גָאר אַ גוּטֶער בִּיזְנֶעס מַאן; הָאסְט נִישְׁט גֶעקֶענְט מַאכְן מִיט דִי צֶען טוֹיזְנְט דָאלֶער אַ בֶּעסֶערֶע גֶעשֶׁעפְט ווִי דִי אִינְוֶועסְטְמֶענְט, צוּ גֶעבְּן דִי גֶעלְט פַאר אַ בָּאס.

וָואס מֶען אִינְוֶועסְטִירְט אִין מוֹסְדוֹת הַתּוֹרָה, בִּפְרַט מוֹסְדוֹת וָואס פַארְשְׁפְּרֵייטְן דִי אֱמוּנָה אוֹיף דִי וֶועלְט - דָאס אִיז דִי בֶּעסְטֶע בִּיזְנֶעס דִיעֶל.

אֵיין גוּטֶע דִיעֶל בְּרֶענְגְט נָאךְ גוּטֶע דִיעֶלְס; דֶער אֵייבֶערְשְׁטֶער זָאל דִיר גֶעבְּן שֶׁפַע, זָאלְסְט קֶענֶען שְׁטֶענְדִיג הֶעלְפְן דִי מוֹסְדוֹת.

...

אִיךְ הָאף דוּ וֶועסְט מַמְשִׁיךְ זַיין מִיט דַיין מְלַמְּדוּת

בְּעֶזְרַת ה׳ יִתְבָּרַךְ - יוֹם ב׳ פַּרְשַׁת דְבָרִים, כ״ח תַּמּוּז, שְׁנַת תש״פ לִפְרָט קָטָן

לְכָבוֹד ... נֵרוֹ יָאִיר.

אִיךְ וַוארְט צוּ הֶערְן פוּן דִיר וָואס דַיין פְּלַאן אִיז פַאר קוּמֶענְדִיגֶע יָאר, אוֹיבּ דוּ קוּמְסְט צוּרִיק זַיין אַ מְלַמֵד בַּיי אוּנְז אִין תַּלְמוּד תּוֹרָה.

אִיךְ וֶועל זִיךְ זֵייעֶר פְרֵייעֶן אַז דוּ וֶועסְט מַמְשִׁיךְ זַיין מִיט דַיין מְלַמְּדוּת; אִיךְ וַוארְט דוּ זָאלְסְט מוֹדִיעַ זַיין דֶעם מְנַהֵל ר׳ ... נֵרוֹ יָאִיר וָואס דַיינֶע פְּלֶענֶער זֶענֶען.

דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער זָאל הֶעלְפְן זָאלְסְט הָאבְּן הַצְלָחָה אִין אַלֶע עִנְיָנִים.

...

דִי הַדְפָּסָה דַארְף אָנְגֵיין

בְּעֶזְרַת ה׳ יִתְבָּרַךְ - יוֹם ב׳ פַּרְשַׁת דְבָרִים, כ״ח תַּמּוּז, שְׁנַת תש״פ לִפְרָט קָטָן

לְכָבוֹד מַיין טֵייעֶרֶער ... נֵרוֹ יָאִיר.

עֶס אִיז זֵייעֶר נִישְׁט גוּט אַז דִי הַדְפָּסָה אִיז פַארְשְׁלָאפְן יֶעצְט בְּמֶשֶׁךְ דִי זוּמֶער וָואכְן.

אִיךְ הָאבּ נֶעכְטְן גֶערֶעדְט מִיט דִי מֵפִיצִים, זֵיי וֵויינֶען; זֵיי דַארְפְן גִּלְיוֹנוֹת, קוּנְטְרֵסִים אוּן עֲצָתוֹ אֱמוּנָה. זֵיי זָאגְן אַז דִי זוּמֶער וָואכְן אִיז זֵייעֶר בֶּעסְטֶע צַייט, אַלֶע בָּחוּרִים פוּן אַלֶע קֶעמְפְּס וַוארְטְן אָפּ דִי מֵפִיצִים אוּן כַאפְּן דִי סְפָרִים.

בִּפְרַט יֶעצְט נָאךְ קָארָאנֶע הָאט זִיךְ אַלֶעס גֶעגֶעבְּן אַ שָׁאקֶל; אַלֶע יְשִׁיבוֹת, כּוֹלְלִים אוּן חֲדָרִים זֶענֶען צֶעטוּמְלְט, אַלֶע דַארְפְן יֶעצְט דֶעם רֶבִּינְ׳ס חִיזוּק, פּוּנְקְט יֶעצְט הָאט מֶען פַארְמַאכְט דֶעם דְרוּקֶערֵיי... אִיךְ הָאבּ גְרוֹיס צַעַר.

אִיךְ הָאף אַז דוּ וֶועסְט טוּן אַלֶעס וָואס אִיז שַׁיָיךְ אַז עֶס זָאל וַוייטֶער אָנְגֵיין דָאס דְרוּקְן דִי סְפָרִים, קוּנְטְרֵסִים, גִּלְיוֹנוֹת, סִידוּ״ס וְכוּ׳, וְכוּ׳.

דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער זָאל הֶעלְפְן זָאלְסְט הָאבְּן הַצְלָחָה אִין אַלֶע עִנְיָנִים.

...

שְׁטֵיין אוֹיף דִי פְּרִינְצִיפְּן פוּן דִי מוֹסָד

בְּעֶזְרַת ה׳ יִתְבָּרַךְ - יוֹם ב׳ פַּרְשַׁת דְּבָרִים, כ״ח תַּמּוּז, שְׁנַת תש״פ לִפְרָט קָטָן

לְכָבוֹד דִי חָשׁוּב׳עֶ מָרַת ... תִּחְיֶ׳, מְנַהֶלֶת בֵּית פֵיגָא בְּרֶסְלֶב.

גֶעלוֹיבְּט דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן אַז עֶר הָאט אוּנְז נִישְׁט פַארְלָאזְט; מִיר הָאבְּן גֶעקֶענְט פְּלַאצִירְן דִי מֵיידְלֶעךְ דָא אִין שְׁטֶעטְל צְווִישְׁן דִי גְרָאז אוּן בֵּיימֶער אוּן אָנְגֵיין מִיט דִי לִימוּדִים בְּמֶשֶׁךְ דִי זוּמֶער וָואכְן.

עֶס אִיז נִישְׁט גְרִינְג, אָבֶּער אַז מֶען קוּקְט אוֹיף דִי תּוֹצָאוֹת וָואס קוּמְט אַרוֹיס פוּן דִי זוּמֶער וָואכְן זֶעט מֶען אַז עֶס לוֹינְט זִיךְ דִי שְׁוֶועֶרֶע הָארֶעוַואנְיֶע.

אִיךְ הָאף אַז מֶען שְׁטֵייט אוֹיף דִי פְּרִינְצִיפְּן פוּן דִי מוֹסָד; דִי מֵיידְלֶעךְ אוּן ווַייבְּלֶעךְ זָאלְן גֵיין שְׁווִימֶען בִּצְנִיעוּת, אַלֶע זָאלְן הָאבְּן אַ קְלֵייד בִּשְׁעַתְ׳ן שְׁווִימֶען.

אִיךְ בַּאקוּם כְּסֵדֶר גוּטֶע גְרִיסְן פוּן דִי עֶלְטֶערְן; אַלֶע זֶענֶען זֵייעֶר צוּפְרִידְן, אַלֶע זֶענֶען זֵייעֶר פְרֵיילִיךְ.

דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער זָאל אֵייךְ גֶעבְּן כֹּחַ ווַייטֶער אָנְצוּגֵיין מִיט דִי הֵיילִיגֶע אַרְבֶּעט.

...

מִיר גְרֵייטְן יֶעצְט אָן דִי כִּיתּוֹת פַארְ׳ן קוּמֶענְדִיגְן יָאר

בְּעֶזְרַת ה׳ יִתְבָּרַךְ - יוֹם ב׳ פַּרְשַׁת דְּבָרִים, כ״ח תַּמּוּז, שְׁנַת תש״פ לִפְרָט קָטָן

לְכָבוֹד מַיין טֵייעֶרֶער חָבֵר ... נֵרוֹ יָאִיר.

אַ גְרִיס פוּן דַיינֶע לִיכְטִיגֶע קִינְדֶער; אַלֶע זֶענֶען עֶרְלִיךְ אוּן פִירְן זִיךְ מִיט יִרְאַת שָׁמַיִם, בִּפְרַט דַיין בָּחוּר ... נֵרוֹ יָאִיר בַּטְלְ׳ט נִישְׁט דִי צַייט, אָדֶער לֶערְנְט עֶר, אָדֶער הֶעלְפְט עֶר אָדֶער אִיז עֶר מֵפִיץ; אִיךְ הָאף אַז עֶר וֶועט בְּקָרוֹב אַ חָתָן וֶוערְן.

אִיךְ ווִיל ווִיסְן וָואס דַיין פְּלַאן אִיז פַאר קוּמֶענְדִיגֶע יָאר, מִיר גְרֵייטְן יֶעצְט אָן דִי כִּיתּוֹת פַארְ׳ן קוּמֶענְדִיגְן יָאר - הַבָּא עָלֵינוּ לְטוֹבָה.

מִיר וֶועלְן זִיךְ זֵייעֶר פְרֵייעֶן אַז דוּ וֶועסְט זַיין דֶער כִּתָּה א׳ מְלַמֵד, מִיר קוּקְן אַרוֹיס אוֹיף דֶעם; בִּיטֶע לָאזְן ווִיסְן דֶעם מְנַהֵל ר׳ ... נֵרוֹ יָאִיר דַיינֶע פְּלֶענֶער.

דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער זָאל הֶעלְפְן זָאלְסְט הָאבְּן הַצְלָחָה אִין אַלֶע עִנְיָנִים.

...

דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער פְּרוּבִּירְט נָאר אוֹיס דִי וָואס דֶערְהַאלְטְן זִיךְ

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ - יוֹם ג' פַּרְשַׁת דְבָרִים, כ"ט תַּמּוּז, שְׁנַת תש"פ לִפְרָט קָטָן

לִכְבוֹד ... נֵרוֹ יָאִיר.

אִיךְ הָאבּ עֶרְהַאלְטְן דַיין בְּרִיוו.

דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער פְּרוּבִּירְט דִיר אוֹיס, עֶר וִויל זֶען אוֹיבּ דוּ וֶועסְט בְּלַייבְּן שְׁטַארְק אָדֶער דוּ וֶועסְט צֶעפַאלְן.

חֲכָמֵינוּ זִכְרוֹנָם לִבְרָכָה זָאגְן (בְּרֵאשִׁית רַבָּה לד, ב) אוֹיפְ'ן פָּסוּק (תְּהִלִּים יא, ה): "ה' צַדִּיק יִבְחָן" - דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער פְּרוּבִּירְט אוֹיס צַדִּיקִים, אָמַר רַבִּי יוֹנָתָן: "הַיּוֹצֵר הַזֶּה אֵינוֹ בּוֹדֵק קַנְקַנִּים מְרוֹעָעִים, שֶׁאֵינוֹ מַקִּישׁ עֲלֵיהֶם אַחַת עַד שֶׁהִיא פּוֹקַעַת, וּמַה הוּא בּוֹדֵק, קַנְקַנִּים יָפִים, שֶׁאֲפִלּוּ הוּא מַקִּישׁ עָלָיו כַּמָּה פְּעָמִים אֵינוֹ נִשְׁבָּר", דֶער טֶעפֶּער וָואס מַאכְט עֶרְדֶענֶע כֵּלִים, וֶוען עֶר וִויל אוֹיסְפְּרוּבִּירְן צִי דִי כֵּלִים זֶענֶען גֶענוּג שְׁטַארְק קְלַאפְּט עֶר נִישְׁט אוֹיף דִי שְׁוַואכֶע כֵּלִים, וַוייל זֵיי קֶענֶען זִיךְ גְרִינְג צֶעבְּרֶעכְן, נָאר עֶר קְלַאפְּט אוֹיף דִי שְׁטַארְקֶע כֵּלִים, אַזוֹי אִיז עֶר עֶס בּוֹדֵק, "כָּךְ אֵין הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא מְנַסֶּה אֶלָּא אֶת הַצַּדִּיקִים", אַזוֹי אוֹיךְ פְּרוּבִּירְט דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער נָאר אוֹיס דִי צַדִּיקִים, וַוייל עֶר וֵוייסְט אַז זֵיי וֶועלְן אִים נִישְׁט אָפְּלָאזְן וֶוען עֶס גֵייט זֵיי שְׁוֶוער.

רֶבִּי יוֹסֵי זָאגְט: דֶער מֶענְטְשׁ וָואס פְּלַאנְצְט פְּלַאקְס, וֶוען עֶר הָאט גוּטֶע פְּלַאקְס קְלַאפְּט עֶר אוֹיף זֵיי אוּן עֶר צֶעהַאקְט זֵיי. אוּן וִוי מֶער עֶר קְלַאפְּט אוֹיף זֵיי וֶוערְן זֵיי בֶּעסֶער אוּן בֶּעסֶער, אַזוֹי אוֹיךְ טוּט דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער אוֹיסְפְּרוּבִּירְן דִי צַדִּיקִים, אַזוֹי וִוי עֶס שְׁטֵייט: "ה' צַדִּיק יִבְחָן".

רֶבִּי אֱלִיעֶזֶר גְלַייכְט דָאס צוּ צוּ אַ בַּעַל הַבַּיִת וָואס הָאט צְוֵויי קוּעֶן, "אַחַת כֹּחָהּ יָפֶה וְאַחַת כֹּחָהּ רָע", אֵיין קוּ אִיז אַ שְׁטַארְקֶע קוּ אוּן אֵיינְס אִיז אַ שְׁוַואכֶע קוּ, "עַל מִי הוּא נוֹתֵן הָעֹל", אוֹיף וֶועלְכֶע קוּ לֵייגְט עֶר אַרוֹיף דִי שְׁוֶוערֶע עוֹל? "לֹא עַל אוֹתָהּ שֶׁכֹּחָהּ יָפֶה", צִי דֶען נִישְׁט אוֹיף דִי שְׁטַארְקֶע? "כָּךְ אֵין הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא מְנַסֶּה אֶלָּא אֶת הַצַּדִּיקִים", אַזוֹי אוֹיךְ טוּט דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער אוֹיסְפְּרוּבִּירְן דִי צַדִּיקִים, אַזוֹי וִוי עֶס שְׁטֵייט: "ה' צַדִּיק יִבְחָן".

אַז דוּ וֶועסְט זִיךְ דֶערְהַאלְטְן וֶועט זַיין שֵׁיינֶע זַאכְן פוּן דִיר.

דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער זָאל הֶעלְפְן זָאלְסְט הָאבְּן הַצְלָחָה אִין אַלֶע עִנְיָנִים.

...

שְׁטַארְק זִיךְ, וֶועסְטוּ טְרֶעפְן שְׁנֶעל דַיין רִיכְטִיגֶער שִׁידוּךְ

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ - יוֹם ג' פַּרְשַׁת דְבָרִים, כ"ט תַּמּוּז, שְׁנַת תש"פ לִפְרָט קָטָן

לְכָבוֹד מַיין טַייעֶרֶער לִיבֶּער הַארְצִיגֶער ... נֵרוֹ יָאִיר.

אִיךְ הָאבּ עֶרְהַאלְטְן דַיין בְּרִיוו.

אִיךְ בֶּעט דִיר זֵייעֶר זָאלְסְט זִיךְ שְׁטַארְקְן מִיט אַלֶע כּוֹחוֹת נִישְׁט צוּ וֶוערְן צֶעפַאלְן; אֱמֶת, דוּ גֵייסְט יֶעצְט אַרִיבֶּער שְׁוֶוערֶע טֶעג אִין לֶעבְּן נָאכְדֶעם וָואס דוּ הָאסְט זִיךְ גֶעדַארְפְט גֶטְ'ן; דוּ הָאסְט דָאס גֶעטוּן עַל פִּי תּוֹרָה, מוֹהֲרָא"שׁ וָואלְט אוֹיךְ גֶעהֵייסְן מַאכְן אַ גֶט. עֶס אִיז דִיר יֶעצְט בִּיטֶער שְׁוֶוער צוּ זַיין אַלֵיין, קֵיינֶער קֶען נִישְׁט פַארְשְׁטֵיין דִי צַעַר וָואס דוּ גֵייסְט יֶעצְט אַרִיבֶּער, דָאךְ דַארְפְסְטוּ זִיךְ שְׁטַארְקְן מִיט דִי גוּטְס וָואס דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער טוּט מִיט דִיר; וָואס וֵוייסְטוּ וָואס דוּ דַארְפְסְט מְתַקֵּן זַיין וְכוּ' וְכוּ', וֶוער וֵוייסְט וָואס פַאר אַ גְזֵירוֹת עֶס אִיז נִגְזַר גֶעוָוארְן אוֹיף דִיר אוּן יֶעצְט קוּמְסְטוּ אָפּ מִיט דֶעם.

אִיךְ בֶּעט דִיר זֵייעֶר זָאלְסְט אוֹיפְזוּכְן דָאס גוּטְס וָואס דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער טוּט מִיט דִיר אוּן אִים דַאנְקֶען דֶערוֹיף; יֶעדְן טָאג זָאלְסְטוּ נֶעמֶען אַפָּאר מִינוּט, זוּךְ אַ שְׁטִילֶע פְּלַאץ, דָארְט זָאלְסְטוּ זִיךְ מִתְבּוֹדֵד זַיין. זָאלְסְט אָנְהֵייבְּן מִיט תּוֹדָה וְהוֹדָאָה, דַאנְק דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן אוֹיף דִי גוּטְס וָואס עֶר טוּט מִיט דִיר. אִיךְ וֵוייס אַז דוּ גֵייסְט יֶעצְט אַרִיבֶּער שְׁוֶוערֶע טֶעג, דָאךְ דַארְפְסְטוּ גֶעדֶענְקֶען וָואס דֶער רֶבִּי זָאגְט (לִיקּוּטֵי מוֹהֲרַ"ן, חֵלֶק א', סִימָן קצה), דִי עֵצָה פוּן "בַּצָּר הִרְחַבְתָּ לִּי", דִי עֵצָה פוּן אוֹיפְזוּכְן גוּטְס אִין דִי צָרָה. דֶער רֶבִּי זָאגְט אַז דָוִד הַמֶּלֶךְ הָאט שְׁטֶענְדִיג גֶעזוּכְט עֶפֶּעס גוּטְס אוֹיף וָואס עֶר קֶען דַאנְקֶען דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן, אֲפִילוּ וֶוען דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער הָאט גֶעבְּרֶענְגְט אוֹיף אִים שְׁלֶעכְטְס הָאט עֶר גֶעזוּכְט אִין דִי שְׁלֶעכְטְס עֶפֶּעס גוּטְס, אַזוֹי וִוי עֶס שְׁטֵייט (תְּהִלִּים ד, ב): "בַּצָּר הִרְחַבְתָּ לִּי - רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם אִיךְ דַאנְק דִיר אוֹיף דֶעם וָואס אִין דִי צָרָה הָאסְטוּ מִיר בְּרֵייט גֶעמַאכְט".

דִי אַלֶע שִׁידוּכִים וָואס מֶען טְרָאגְט דִיר אָן אוּן עֶס וֶוערְט נִישְׁט - דָאס אִיז אַלֶעס שִׁידוּכִים פַאר דִיר; יֶעדֶע שִׁידוּךְ וָואס מֶען רֶעדְט נָאר, מֶען טְרָאגְט עֶס אָן - אִיז אוֹיךְ אַ שִׁידוּךְ. עֶס אִיז דָא אַמָאל וָואס מֶען טְרֶעפְט זִיךְ, מֶען רֶעדְט אֵיינֶער מִיטְ'ן צְוֵייטְן, עֶס זֶעט שׁוֹין אוֹיס וִוי עֶס גֵייט וֶוערְן אַ שִׁידוּךְ, לְמַעֲשֶׂה וֶוערְט נִישְׁט

דֶער שִׁידוּךְ; זָאגְט דֶער רֶבִּי (סֵפֶר הַמִּדּוֹת, אוֹת חִתּוּן, סִימָן ז) אַז דָאס אִיז אוֹיךְ אַ שִׁידוּךְ, אוּן וֶוען דֶעם רֶבִּינְ'ס וַוייבּ אִיז נִפְטָר גֶעוָוארְן אוּן דֶער רֶבִּי אִיז גֶעוֶועזְן אִין רַאדְווִיל בֶּעפָאר'ן אַ שִׁידוּךְ טוּן מִיט זַיין צְוֵוייטֶע וַוייבּ, זֶענֶען גֶעקוּמֶען אַסַאךְ פְּרוּוְוען זִיךְ מְשַׁדֵּךְ זַיין מִיט אִים, הָאט דֶער רֶבִּי גֶעזָאגְט (חַיֵּי מוֹהֲרַ"ן, סִימָן תקצה): "אַלֶע זֶענֶען מַיינֶע שִׁידוּכִים, אוּן יֶעדֶער מֶענְטְשׁ הָאט כַּמָּה וְכַמָּה זִיווּגִים, בַּיי יֶעדְן אֵיינֶעם גֵייט עֶס אַנְדֶערְשׁ", אַלֶע שִׁידוּכִים וָואס מֶען רֶעדְט אִיז שׁוֹין אוֹיךְ אַ בְּחִינָה פוּן אַ שִׁידוּךְ, אֲפִילוּ עֶס וֶוערְט נִישְׁט אוֹיסְגֶעפִירְט.

דֶער רֶבִּי הָאט גֶעזָאגְט (חַיֵּי מוֹהֲרַ"ן, שָׁם): מֶענְטְשְׁן שְׁמוּעֶסְן בַּיי זִיךְ אִין שְׁטוּבּ: "דֶער בָּחוּר וָואלְט גוּט גֶעוֶועזְן פַאר דִי מֵיידְל"; אֲפִילוּ וֶוען דֶער שִׁידוּךְ זָאל זִיךְ נִישְׁט אָנְהֵייבְּן אוּן נִישְׁט עֶנְדִיגְן אִיז דָאס אוֹיךְ אַ בְּחִינָה פוּן אַ שִׁידוּךְ. "וְלִפְעָמִים נוֹסְעִים לַעֲשׂוֹת הַשִּׁדּוּךְ וּבְעֵת הַגְּמַר נִפְרָדִים מֵאֵיזֶה סִבָּה, וְלִפְעָמִים נִגְמָר הַשִּׁדּוּךְ וְאַחַר כָּךְ מַפְסִיקִים הַקֶּשֶׁר שֶׁל תְּנָאִים, וְלִפְעָמִים בָּאִין לִידֵי נִשּׂוּאִין וְאַחַר כָּךְ בְּסָמוּךְ נַעֲשֶׂה גֵּט בֵּינֵיהֶם. וְלִפְעָמִים אֵינוֹ נַעֲשֶׂה הַגֵּט עַד אַחַר אֵיזֶה זְמַן וְכַיּוֹצֵא בָּזֶה כַּמָּה בְּחִינוֹת שֶׁיֵּשׁ בְּעִנְיְנֵי הַשִּׁדּוּכִים וְהַזִּוּוּגִים שֶׁאֵינָם נִגְמָרִים אַחַר כָּךְ, אֲבָל כֻּלָּם הֵם בְּחִינַת זִוּוּגִים שֶׁלּוֹ. כִּי כָּל אֶחָד יֵשׁ לוֹ כַּמָּה זִוּוּגִים, רַק שֶׁאֵצֶל זֶה נִגְמָר אֵיזֶה זִוּוּג שֶׁלּוֹ עַל יְדֵי אֵיזֶה דִּבּוּר בְּעָלְמָא שֶׁמְּדַבְּרִים מִזֶּה הַשִּׁדּוּךְ, וְלִפְעָמִים עַל יְדֵי אֵיזֶה דִּבּוּר יוֹתֵר אוֹ עַל יְדֵי אֵיזֶה הִתְקַשְּׁרוּת אוֹ נְסִיעָה אוֹ עֻבְדָּא בִּשְׁבִיל הַשִּׁדּוּךְ לְפִי שָׁעָה וְכוּ' כַּנַּ"ל"; זֶעט מֶען פוּן דֶעם אַז יֶעדֶע זַאךְ וָואס מֶען טוּט פַאר אַ בָּחוּר אוּן פַאר אַ מֵיידְל כְּדֵי זֵיי זָאלְן טְרֶעפְן זֵייעֶר שִׁידוּךְ - אֲפִילוּ עֶס וֶוערְט נִישְׁט - אִיז דָאס אוֹיךְ עֶפֶּעס, וַוייל עֶס וֶוערְט נֶענְטֶער זֵייעֶר רִיכְטִיגֶער שִׁידוּךְ, עַיֵּין שָׁם.

נָאךְ אַבִּיסְל וֶועסְטוּ טְרֶעפְן אַ גוּטֶע שִׁידוּךְ אוּן אוֹיפְשְׁטֶעלְן אַ שֵׁיינֶע שְׁטוּבּ.

מַאךְ זִיךְ אַ צְדָקָה פּוּשְׁקֶע וָואס דָארְט וֶועסְטוּ גֶעבְּן יֶעדְן טָאג צְדָקָה כְּמִנְיַן דִי תְּפִלָּה וָואס דוּ בֶּעסְט. דֶער רֶבִּי זָאגְט (סֵפֶר הַמִּדּוֹת אוֹת צְדָקָה, חֵלֶק ב', סִימָן יד): "יֵשׁ תְּפִילּוֹת שֶׁאֵינָם נִתְקַבְּלִים לְמַעְלָה אֶלָּא עַד שֶׁנּוֹתְנִים כָּל כָּךְ מָעוֹת לִצְדָקָה כְּפִי מִסְפַּר הָאוֹתִיּוֹת שֶׁל הַתְּפִלָּה הַשַּׁיָּךְ לְזֶה הַדָּבָר", עֶס אִיז דָא תְּפִילּוֹת וָואס וֶוערְן אָנְגֶענוּמֶען אוֹיבְן אִין הִימְל נָאר וֶוען מֶען גֶעבְּט פַאר צְדָקָה דִי סְכוּם פְּרוּטוֹת וִויפִיל דִי תְּפִלָּה בַּאטְרֶעפְט, "לְמָשָׁל, כְּשֶׁמִּתְפַּלֵּל אֵלּוּ הַתֵּבוֹת: 'תֶּן לִי בָנִים'", צוּם בֵּיישְׁפִּיל, וֶוען מֶען בֶּעט תֶּן לִי בָנִים - גֶעבּ מִיר קִינְדֶער, "צָרִיךְ לִתֵּן צְדָקָה כְּמִסְפַּר אוֹתִיּוֹת תֶּן לִי בָנִים", דַארְף מֶען גֶעבְּן צְדָקָה וִויפִיל עֶס בַּאטְרֶעפְט דִי תְּפִלָּה פוּן תֶּן לִי בָנִים - גֶעבּ מִיר קִינְדֶער; אַזוֹי זָאלְסְטוּ טוּן, זָאלְסְט מַאכְן אַ פּוּשְׁקֶע אוּן

אַרײַנְלֵייגְן יֶעדְן טָאג פִינְף דָאלֶער מִיט צְוֵויי אוּן צְוָואנְצִיג פְּרוּטוֹת בֶּעטְנְדִיג דֶערְבֵּיי: "רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, תֵּן לִי זִיווּג, גֶעבּ מִיר מַיין פְּאַר"; דִי גֶעלְט זָאלְסְטוּ מִיר בְּרֶענְגֶען, אִיךְ וֶועל דְרוּקְן דֶערְמִיט דֶעם רֶבִּינְ'ס סְפָרִים.

דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער זָאל הֶעלְפְן אִיר זָאלְט הָאבְּן הַצְלָחָה אִין אַלֶע עִנְיָנִים.

...

הֲלָכוֹת פוּן דִי נַיין טֶעג

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ - יוֹם ד' פַּרְשַׁת דְבָרִים, רֹאשׁ חוֹדֶשׁ מְנַחֵם-אָב, שְׁנַת תש"פ לִפְרָט קָטָן

לְכָבוֹד ...

אִיךְ הָאבּ עֶרְהַאלְטְן דַיין בְּרִיוו.

בְּנוֹגֵעַ זִיךְ בָּאדְן אִין דִי נַיין טֶעג; מֶען טָאר זִיךְ נִישְׁט בָּאדְן אִין דִי נַיין טֶעג לְשֵׁם תַּעֲנוּג - פַּאר הֲנָאָה. אִין דִי טֶעג דַארְף מֶען טְרוֹיעֶרְן אוֹיפְ'ן חוּרְבָּן בֵּית הַמִקְדָשׁ; מֶען בַּאנֵייט נִישְׁט קַיין נֵייעֶ קְלֵיידֶער, מֶען עֶסְט נִישְׁט קַיין פְלֵייש - אַלֶעס כְּדֵי מִיר זָאלְן גֶעדֶענְקֶען אַז עֶפֶּעס פֶעלְט אוּנְז, מִיר הָאבְּן נִישְׁט דֶעם בֵּית הַמִקְדָשׁ.

דִי אִינְגֶעלַייט וָואס אַרְבֶּעטְן אִין דִי הִיצְן, זֵיי שְׁוִויצְן אוּן עֶס גֵייט אַ גֶערוּךְ פוּן זֵיי, אוּן אַזוֹי אוֹיךְ בָּחוּרִים וָואס שְׁפְּרִינְגֶען אוּן טַאנְצְן, זֵיי שְׁוִויצְן אוּן עֶס גֵייט אַ גֶערוּךְ וְכוּ', אִין אַזַא פַאל מֶעג מֶען זִיךְ וַואשְׁן אוּן אַרָאפּ נֶעמֶען דִי גֶערוּךְ אוּן שְׁוֵוייס. אָפְּגֶערֶעדְט פְרוֹיעֶן אוּן מֵיידְלֶעךְ, זֵיי מוּזְן זִיךְ וַואשְׁן.

...

Keren Hadfusa of Breslev
27 Skillman Street
Brooklyn NY 11205-1509
P: 718-387-2691
Email: Mail@kerenhadfusa.org